

Granskningsutlåtande och strategisk miljöbedömning

Översiktsplan Sundsvall 2040

september 2022

Innehåll

1. Om särskilt utlåtande.....	5
Vad är ett särskilt utlåtande?	5
Vad är en särskild handling om strategisk miljöbedömning	5
Antagandehandling för Översiktsplan Sundsvall 2040.....	5
2. Granskning av Översiktsplan Sundsvall 2040	7
Så här genomfördes granskningen	7
Information om granskning.....	7
3. Sammanfattning av inkomna granskningsyttranden och svar på dessa	9
4. Ändringar i översiktsplanen efter granskning	10
Lokal utvecklingsinriktning avsnitt 3.2.....	10
Generella riktlinjer, avsnitt 4.1.....	10
Mångfunktionell bebyggelse stad/tätort, stadslivsstråk/lokalt centrum och stadskärna MBT, MBC, MBK.....	10
Mångfunktionell bebyggelse stad/tätort MBT, avsnitt 4.2.1.....	10
Mångfunktionell bebyggelse stadskärna MBK, avsnitt 4.2.2	12
Mångfunktionell bebyggelse stadslivsstråk/lokalt centrum MBC, avsnitt 4.2.3.....	12
Mångfunktionell bebyggelse verksamhet MBV, avsnitt 4.2.4.....	12
Småskalig bebyggelse SBS-u, avsnitt 4.2.6	12
Verksamhet industri företagande VIF, avsnitt 4.2.7	13
Transportintensiv verksamhet, VIT-u, avsnitt 4.2.8.....	13
Större väg TIV, avsnitt 4.3.1	13
Järnväg TIJ, avsnitt 4.3.2	13
Resecentrum hållplats TIR, avsnitt 4.3.4	14
Vindkraft, TAV avsnitt 4.4.1	14
Avloppsanläggningar TAA, avsnitt 4.4.3.....	14
Grönområde och park GPP, avsnitt 4.5.1	14
Landsbygd tätortsnära kulturlandskap LBK, avsnitt 4.6.1	14
Landsbygd övrig LBY, avsnitt 4.6.3	14
Landsbygdsutveckling, LIS-områden där samtliga dispensskäl kan prövas, avsnitt 5.3	14
Landsbygdsutveckling, LIS-områden för utveckling av besöksnäring avsnitt 5.4	15
Natur och friluftsliv, tätortsnära friluftsområde NFF, naturområde NFN samt landsbygd övrig LBY,	15
Ändringar av redaktionell karaktär	15

5. Strategisk miljöbedömning	16
5.1 Så har miljöaspekterna integrerats i planen.....	16
5.2. Så har hänsyn tagits till miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) och inkomna synpunkter	16
5.3. Skälen för att planen har antagits i stället för de alternativ som övervägts.....	17
Avvikelse från Länsstyrelsens yttrande.....	17
Ostkustbanan, OKB.....	18
Ny lokalisering av E14.....	18
Vindkraft	18
Gröna ytor	18
5.4. Åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför	18
Bilagor.....	20
1. Sändlista granskningsutskick	21
2. Kungörelseannons	24
3. Teckenförklaring till markanvändningskartan	25
4. Inkomna granskningsyttranden och svar på dessa	27

1. Om särskilt utlåtande

Vad är ett särskilt utlåtande?

Ett särskilt utlåtande liknar samrådsredogörelsen men beskriver granskningstiden, de synpunkter som kommer in under granskningen och ändringar som görs från granskningsperioden och fram till att översiktsplanen antas av kommunfullmäktige.

Plan och bygglagen säger att

17 § Efter granskningstiden ska kommunen i ett särskilt utlåtande sammanställa de synpunkter som kommit fram och redovisa de förslag som synpunkterna gett anledning till.

Vad är en särskild handling om strategisk miljöbedömning

När en översiktsplan antas ska det finnas en redovisning av hur den strategiska miljöbedömningen gått till. En strategisk miljöbedömning är en process som beskriver hur miljöaspekter och miljöhänsyn hanteras i tex en översiktsplan. Miljöbalken säger att:

16 § I ett beslut att anta en plan eller ett program som omfattas av kravet på strategisk miljöbedömning eller i en särskild handling i anslutning till beslutet ska det finnas en redovisning av

1. hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet,
2. hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter,
3. skälen för att planen eller programmet har antagits i stället för de alternativ som övervägts, och
4. vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför. Lag (2017:955).

17 § Den som har antagit en plan eller ett program som omfattas av kravet på strategisk miljöbedömning ska informera allmänheten och de myndigheter och kommuner som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda om antagandet och göra planen eller programmet, beslutet och den redovisning som avses i 16 § tillgängliga för dem.

Lag (2017:955).

Antagandehandling för Översiktsplan Sundsvall 2040

Det här dokumentet har sammanställts efter granskningstiden av Översiktsplan Sundsvall 2040. Dokumentet bör läsas tillsammans med övriga planhandlingar för att få ett sammanhang. Översiktsplan Sundsvall 2040 är digital och planhandlingen finns på:

www.karta.sundsvall.se/op2040

Antagandehandlingarna finns också som pdf. Planen ingår följande handlingar:

1. Översiktsplan Sundsvall 2040 – antagandehandling (textdel)
2. Kartbilaga antagandehandling
3. Hållbarhetsbedömning och miljökonsekvensbeskrivning
4. Granskningsyttrande Länsstyrelsen
5. Granskningsutlåtande och strategisk miljöbedömning (detta dokument)
6. Samrådsredogörelse
7. Sundsvallsregionen utvecklingsinriktning

Dessutom finns planeringsunderlag med relevans för översiktsplaneringen här:

www.sundsvall.se/planeringsunderlag

2. Granskning av Översiktsplan Sundsvall 2040

Så här genomfördes granskningen

Den 19 april 2022 beslutade Kommunstyrelsens plan- och utvecklingsutskott att granskning för planförslaget skulle inledas senast den 27 april och pågå till den 27 juni.

Översiktsplan Sundsvall 2040 är helt digital. Alla kartor och handlingar finns här:

www.sundsvall.se/op2040

Granskningshandlingen finns också att se här:

- Ditt närmaste bibliotek där du kan låna dator
- Kulturmagasinet

Under granskningstiden hölls två dagars drop-in, 31 maj och 8 juni 2022, där man kunde ställa frågor och diskutera med tjänstepersoner och politiker. Drop-in hölls i kommunhusets foajé. De vara bara några enstaka personer som tog tillfället att besöka oss.

Det har funnits möjligheter att lämna synpunkter skriftligt via e-tjänst i den digitala översiktsplanen, via e-post eller via vanligt postbrev. Alla inkomna yttranden har diarieförts och sammanställts i denna handling.

Information om granskning

Granskningen har kungjorts i Sundsvalls tidning och via kommunens digitala anslagstavla i enlighet med gällande lagstiftning. Kungörelse gjordes fredag den 22 april 2022.

Information har under hela planprocessen funnits på sidan

<https://sundsvall.se/samhallsplanering-och-trafik/samhallsbyggnad-och-planering/oversiktsplan/pagaende-oversiktsplanering/>

Missiv om granskning har också skickats ut till ett stort antal som media, myndigheter, företag, föreningar, politiska partier, grannkommuner, tjänstepersoner som deltagit i framtagandet av planen och till samtliga som lämnat synpunkt under samrådstiden.

Länsstyrelsen har samordnat statens intressen, dvs de yttranden som kommer från statliga myndigheter i såväl samrådsskedet som granskningsskedet. Följande myndigheter har Länsstyrelsen samordnat i sitt yttrande:

- Energimyndigheten
- Försvarsmakten
- Havs- och vattenmyndigheten
- Luftfartsverket
- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
- Post- och telestyrelsen
- Sametinget
- Skogsstyrelsen

- Statens geotekniska institut
- Sveriges geologiska undersökning
- Sjöfartsverket
- Svenska kraftnät
- Tillväxtverket
- Trafikverket

3. Sammanfattning av inkomna granskningsyttranden och svar på dessa

Alla inkomna synpunkter och svar finns beskrivna i bilaga 4 Inkomna granskningsynpunkter och svar på dessa. En sammanfattning av de viktigaste **ändringarna** i antagandehandlingen jämfört med granskningshandlingen finns i kapitel 4 i denna PM.

Inga ändringar bedöms vara av väsentlig karaktär, vilket innebär att planen inte behöver granskas igen, enligt plan- och bygglagen 3 kap. 18 §. De mindre ändringar som genomförts har gjorts i linje med lämnade synpunkter eller har varit av enklare karaktär som korrigerade skrivfel och bedöms inte vara i strid med andra lämnade synpunkter.

4. Ändringar i översiktsplanen efter granskning

Kommunala mål, avsnitt 2.3

Texten om 5000 nya jobb har reviderats.

Lokal utvecklingsinriktning, avsnitt 3.2

Behov av broar vid Selångerfjärden, Badhusparken och Kvissleby läggs till.

Konsekvenstexterna för utvecklingsstråk på landsbygden uppdateras med avseende på behov av investeringar.

Saknad länk vid Fågelberget läggs till.

Generella riktlinjer, avsnitt 4.1

Generell riktlinje 8 om dagvattenrensning justeras språkligt.

Riktlinje 13 om risker arbetas om och kompletteras.

Riktlinje 14 om magnetfält justeras.

Riktlinje 21 om förorenad mark justeras så att problemet med PAH blir tydligare.

Ny generell riktlinje, nr 22 om jordbruksmark. Samtidigt flyttas motsvarande riktlinje från MBT, LBY och LBK. Riktlinjen om jordbruksmark gäller all markanvändning i hela kommunen.

Mångfunktionell bebyggelse stad/tätort, stadslivsstråk/lokalt centrum och stadskärna MBT, MBC, MBK, avsnitt 4.2.1, 4.2.3, 4.2.3

Riktlinje om strandskydd och avstånd till hållplats ändras så att ordet aktuell tas bort framför ordet hållplats.

Mångfunktionell bebyggelse stad/tätort MBT, avsnitt 4.2.1

Riktlinje för alla MBT formuleras om så att språket blir tydligare ang dagvatten

MBT-u Stöde och Matfors, Nedansjö kompletteras med text och riktlinjer om kulturmiljö

MBT-ä1 Rökland

Texten kompletteras med uppgifter om riksintresset för kulturmiljö.

Ny riktlinje om att inventera lokaler för mnemosynefjäril och att inventering får utföras i samband med detaljplanearbete samt inventering av natur och kulturmiljö för att inte skada riksintressena.

MBT-ä4

Text om VA tas bort.

MBT-ä5

Text om VA tas bort.

Text och riktlinje om kärnområde för natur och motionsspår justeras.

MBT-ä6

Text och konsekvenser om området uppdateras

MBT-ä7 och ä8

Konsekvenstexten uppdateras med uppgifter om att det är kostsamt att ansluta till allmänna VA-nätet då det behövs förstärkningar i befintligt VA-ledningsnät.

MBT-ä9

Texten kompletteras om områdets lämplighet kopplat till att området är vattenrikt.

MBT-ä12

Utredningsytan anpassas till pågående detaljplanearbete.

MBT-ä13 Strömstadsvägen

Riktlinje kompletteras med att även kolla buller från Hulivägen.

Riktlinjer om motionsspår och visuellt skydd läggs till.

MBT-ä15

Texten kompletteras med att riksintresse finns i närheten.

MBT-ä16, -ä17, -ä18 Katrinehill mfl

Konsekvenstexterna uppdateras om utpekade grönstråk och att dessa inte ska utgöra ett hinder om man hittar ett bättre läge. Förtydligar att det inte är säkert att grönstråket kan ligga i öster utan det måste avvägas mot andra intressen.

MBT-ä19

Texten uppdateras med beskrivning av den markanvändning som finns idag och riktlinjer kopplade till landskapet och kulturvärden.

MBT-ä20

Riktlinje om kulturvärden läggs till.

MBT-ä22

Kartan justeras norrut. Området uppdateras med uppgifter om djurlivet. Konsekvenstext uppdateras.

MBT-ä30, MBT-ä31 och MBT-ä32

Riktlinjer om riksintresse kulturmiljö läggs till.

MBT-ä35

Riktlinje om terränganpassning och lövskogsbryn läggs till.

Mångfunktionell bebyggelse stadskärna MBK, avsnitt 4.2.2

Riktlinje om Stenstan ändras från att samråd bör till att samråd **ska** ske med antikvarisk expertis.

Riktlinje om att tillföra liv kompletteras med ordet parker.

Konsekvenstexter för Norra och Södra kajen uppdateras med avseende på utpekade parker.

Mångfunktionell bebyggelse stadslivsstråk/lokalt centrum MBC, avsnitt 4.2.3

Området i Sundsbruk vid Norra vägen byter till MBT-u då det är bättre att samla centrum där det ligger idag vid Finstavägen/Johannedalsvägen.

Mångfunktionell bebyggelse verksamhet MBV, avsnitt 4.2.4

MBV-u

Ny text om område i Nacksta. Område som är MBT och GPP markeras som MBV-u.

MBV-ä1

Texten utvecklas med att det är två angelägna intressen i konflikt – jordbruksmark och mark för företagande kopplat till Logistikparken. Området utökas något, grönstråket flyttas och VIF-ä3 minskas ner.

MBV-ä2

Texten uppdateras med att området ligger nära Hulivägen som utreds som ett alternativ till framtida E14. Text om Elinsmyran, Bosvedjeberget mm läggs till.

MBV-ä6

Texten uppdateras men information om att det funnits en hushållstipp på platsen.

MBV-ä9

Området utgår ut ÖP 2040 då det visat sig olämpligt för verksamheter.

Småskalig bebyggelse SBS-u, avsnitt 4.2.6

Texten har disponerats om för ökad tydlighet.

Texten uppdateras med behov av investeringar men att det är oklart hur finansiering ska ske. Text om att utbyggd VA och ny tåghållplats i Njurundabommen skapar ett intresse att bygga i området. Text om att Juniskär och Bergafjärden är strategiska lägen har lagts till.

Konsekvenstext om Njurundakusten har gjorts om.

Planen kompletteras med en text om Slädaviken med riktlinjer kopplade till riksintressena i området.

Verksamhet industri företagande VIF, avsnitt 4.2.7

Den inledande texten har uppdaterats för att visa att vi pekat ut stora ytor.

VIF-ä1

Kompletteras med riktlinje om att göra riskanalyser för farligt gods.

VIF-ä7

Området utökas till att omfatta ett redan utfyllt område.

VIF-ä7 och VIF-ä8

Riktlinjer om riksintresse Selångersån och Selånger Kungsnäs har lagts till.

VIF-ä13 Gårdsjön

Text läggs till om jordbruksmark, naturvärden och motionsspår.

Riktlinje om bäckar arbetas om.

I avsnitt 4.4.2 finns en text om kommunens förslag på riktlinjer för större kraftledningar och ställverk. Riktlinjer ändras så att ordet ”förnyade” stryks vilket innebär att riktlinjen omfattar alla koncessioner.

Transportintensiv verksamhet, VIT-u, avsnitt 4.2.8

Kompletteras med riktlinje om att göra riskanalyser för farligt gods.

Konsekvenser för jordbrukslandskapet läggs till.

Större väg TIV, avsnitt 4.3.1

Uppdateras med text om alla utredningsalternativ för E14

Järnväg TIJ, avsnitt 4.3.2

Riktlinje om riskutredning justeras.

Text om vad marken kan användas till när Ostkustbanan flyttas läggs till.

Texter om Malandsspåret och Ostkustbanan uppdateras.

Resecentrum hållplats TIR, avsnitt 4.3.4

Nytt läge för station i Bredsand läggs till. Fanns med även i föregående översiktsplan för Sundvall, ÖP2021.

TRI-ä2 kompletteras med uppgifter om att arbetet hanteras inom ramen för Trafikverkets järnvägsplan.

Vindkraft, TAV avsnitt 4.4.1

Kompletteras med att Stockåsbodarna beviljats tillstånd av miljöprövningsdelegationen.

Avloppsanläggningar TAA, avsnitt 4.4.3

Riktlinje om markföroreningar justeras.

Grönområde och park GPP, avsnitt 4.5.1

Kompletteras med en riktlinje om att gator, torg och parker ska ge plats för konst, lek, uppträdanden, fysisk aktivitet och samvaro.

Delar av NFK vid Grodtjärn blir till GPP då det bättre stämmer med nuvarandemarkanvändning.

Landsbygd tätortsnära kulturlandskap LBK, avsnitt 4.6.1

Principskiss för förtätning läggs till men också riktlinje om att lövskogsbryn ska bevaras.

Ytor för LBK kring Njurundabommen har i granskningshandlingen redovisats som NFK. Ytorna har till antagandehandlingen ändrats till LBK som de ska vara.

Landsbygd övrig LBY, avsnitt 4.6.3

Den inledande texten har uppdaterats med att skogsbruk är en viktig näring och förtydligat att man kan pröva olika typer av markanvändning inom LBY.

Principskiss för förtätning läggs till men också riktlinje om att lövskogsbryn ska bevaras.

Landsbygdsutveckling, LIS-områden där samtliga dispensskäl kan prövas, avsnitt 5.3

LIS-texten har uppdaterats med resonemang om jordbruksmark och vilken markanvändning som gäller parallellt med LIS-riktlinjerna. Texten har också förtydligats kopplat till hållbart resande.

A7 Sörfors södra Marmen har minskats ner och omfattar ingen jordbruksmark längre.

A7 och A8, texten har förtydligats med att riktlinjer för markanvändning LBK gäller och där finns riktlinjer om kulturmiljö.

LIS-område A9 kompletteras med en skrivning om att förslag till nytt vattenskyddsområde kan påverka möjligheten att utveckla område A9.

Landsbygdsutveckling, LIS-områden för utveckling av besöksnäring avsnitt 5.4

B3 Viggesjön har minskats ner, texten har justerats och riktlinjer om lövskogsbyn har lagts till.

Natur och friluftsliv, tätortsnära friluftsområde NFF, naturområde NFN samt landsbygd övrig LBY,

Text om att skogsnäring bedrivs läggs också till inom markanvändning NFN, NFF och LBY.

Ändringar av redaktionell karaktär

Riksintresse flyg har lagts till i planeringsunderlag som kartsikt och i bilaga 2 riksintressen.

Nytt lager i kartan som visar var kommunens markanvändning skiljer sig från riksintresse järnväg och där kommunen har en annan syn än Länsstyrelsen.

Stavfel och förtydliganden av språklig karaktär har också gjorts på några ställen.

5. Strategisk miljöbedömning

Enligt miljöbalken 6 kap 16 ska:

I ett beslut att anta en plan eller ett program som omfattas av kravet på strategisk miljöbedömning eller i en särskild handling i anslutning till beslutet ska det finnas en redovisning av

1. hur miljöaspekterna har integrerats i planen eller programmet,
2. hur hänsyn har tagits till miljökonsekvensbeskrivningen och inkomna synpunkter,
3. skälen för att planen eller programmet har antagits i stället för de alternativ som övervägts, och
4. vilka åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför. Lag (2017:955).

Och vidare i den 17 §

Den som har antagit en plan eller ett program som omfattas av kravet på strategisk miljöbedömning ska informera allmänheten och de myndigheter och kommuner som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda om antagandet och göra planen eller programmet, beslutet och den redovisning som avses i 16 § tillgängliga för dem.

Detta redovisas i följande avsnitt.

5.1 Så har miljöaspekterna integrerats i planen

Miljöaspekter har integrerats i hela planprocessen. I arbetsgruppen har vi gemensamt bedömt olika miljöaspekter. Dessa har sedan legat till grund för den miljökonsekvensbeskrivning som en konsult tagit fram. Det är värdefullt att få någon utomstående bedömning av översiktsplanen. Utgångspunkten har varit kommunens vision och agenda 2030.

När hållbarhetsbedömning och miljökonsekvensbeskrivning togs fram fördes dialog mellan kommunen och konsulten om sådant som kunde förbättras.

Områden har valts ut med utgångspunkt från översiktsplanens generella riktlinjer. Därefter har vi formulerat lokala riktlinjer för att kunna nå de mål som planen bygger på. Slutligen har vi beskrivit konsekvenser av föreslagna förändringar för områden med ändrad markanvändning. I vissa fall har vi även beskrivit konsekvenser för områden med utvecklad markanvändning.

5.2. Så har hänsyn tagits till miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) och inkomna synpunkter

Miljökonsekvensbeskrivningen har främst lett till att vi hanterat miljöfrågor genom olika typer av riktlinjer. Vi har också justerat utredningsområdena i översiktsplanen utifrån MKB och inkomna synpunkter. Skälen till justeringarna har varit att ta hänsyn till befintliga värden eller att helhetslösningen blir bättre.

En mängd yttranden kom in både under samråd och granskning. Hur dessa synpunkter hanterats finns beskrivet i Samrådsredogörelsen och i kapitel 3 och kapitel 4 i detta dokument. Efter samrådet har synpunkter som rör miljöfrågor tillgodosetts och ytor i planen justerats för att planen ska bli mer hållbar.

Mot bakgrund av inkomna yttranden under granskningen har vi främst reviderat text med faktauppgifter. Granskningen har också lett till att vi har lagt till riktlinjer om riksintressen för kulturmiljövård och att brukningsvärd jordbruksmark ska bevaras. Vi har också gjort flera mindre ändringar och kompletteringar av riktlinjer dels för att öka tydligheten dels för att tillgodose riksintressen för naturmiljövård och kulturmiljövård. Detta rör främst områden i Njurunda och på norra Alnö och LIS-områden. Generellt har vi undvikit att föreslå ändrad markanvändning i riksintresseområden. I de fall det finns utvecklingsförslag som berör riksintressen finns riktlinjer för att säkra riksintresset.

Efter granskningen har ett område, MBV-ä9 Stöde, tagits bort då det visat sig olämpligt då området är ett naturvårdsobjekt.

Områden som rör vindkraft togs bort efter samrådet. Det beror på att vi behöver mer underlag innan vi kan ta ställning till om områdena är lämpliga. Vi behöver också utreda vilka energislag som bäst löser energifrågan i Sundsvalls kommun.

När vi jämför de yttranden vi fick i granskningen med de vi fick i samrådet kan vi se att vi till stor del kunnat tillgodose inkomna synpunkter. Efter granskningen har vi främst justerat riktlinjer och text. Några områden har justerats något för att bättre spegla den utveckling vi tror är den bästa.

Vi har också lagt till ett avsnitt om miljö kvalitetsnormer för vatten. Dessa frågor beskrivs och hanteras i respektive detaljplan och inom ramen för arbetet finns via vår VA-plan.

Inkomna synpunkter som inte hör hemma i översiktsplanen har vi skickat vidare till ansvarig enhet inom kommunen och i några fall till andra myndigheter.

5.3. Skälen för att planen har antagits i stället för de alternativ som övervägts

Fler områden för verksamheter lades till efter samrådet. Detta då vi bedömde att vi behövde mer yta på fler platser i kommunen för att tillgodose behovet under planperioden.

Avvikelse från Länsstyrelsens yttrande

I planen finns en yta som avviker från Länsstyrelsens yttrande. Det är området MBT-ä13 Strömstadsvägen som också omfattas av riksintresse för järnväg. Kommunens bedömning är att framtida järnväg inte kommer att gå i den delen som kommunen pekat ut som MBT-ä13. För att kunna bygga ut området när linjestudierna beslutats har vi därför valt att ändå peka ut ett område för bostäder, MBT-ä13. Ytan som avviker markeras i kartan. Här har ÖP-modellen, som bara tillåter en markanvändning per yta, medverkat till att vi gjort det här valet.

Ostkustbanan, OKB

Under arbetet med översiktsplan Sundsvall 2040 har Trafikverket fattat beslut om att lokalisera ny järnväg i väster. Detta innebär att marken inom det östra alternativet kring Njurundabommen har ersatts av annan markanvändning i kartan.

Ny lokalisering av E14

Kommunstyrelsen har i tidigare beslut förordat alternativ N2 nysträckning. Eftersom Trafikverket inte tagit ställning till vilket alternativ som förordas föreslår kommunen att samtliga alternativ för framtida E14 läggs in i markanvändningskartan. Detta för att inte försvåra framtida planering. Under hösten 2022 väntas kommunen få en ny version av lokaliseringsutredningen för E14 på remiss.

Vindkraft

Under samrådet frågade framförallt de politiska partierna efter mer underlag och mer samråd kring vindkraft. Därför tas inga nya områden för vindkraft med i antagandehandlingen. Kommunen föreslår att vi fördjupar underlaget och ser över behovet av grön energi i kommunen. Detta arbete bör ske i nära samverkan med våra grannkommuner. De eventuellt nya områdena arbetas in i översiktsplanen i en process där vi bara tittar på vindkraft. Se avsnitt 5.2.

Gröna ytor

Grönytor är viktiga för hälsa, lokalklimat, biologisk mångfald, dagvattenhantering mm. Som ett underlag till översiktsplanen gjordes ett grönytestrategiskt arbete där grönytor kartlades utifrån olika aspekter. Därefter har främst större områden och grönstråk arbetats in i markanvändningskartan. I kommande detaljplaner kan indelningen av bebyggd yta och grönyta komma att fördelas om.

5.4. Åtgärder som planeras för att övervaka och följa upp den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför

Det är inte översiktsplanen i sig som innebär en miljöpåverkan utan det som faktiskt byggs eller återställs i verkligheten. När detaljplaner tas fram används checklistor för att säkerställa att lagstiftning följs. I de fall en detaljplan innebär betydande miljöpåverkan ska en MKB tas fram för detaljplanen. När kommunstyrelsen granskar detaljplaner används checklistor kopplade till översiktsplanens riktlinjer. Avvikelse från ÖP sammanställs kontinuerligt så att vi alltid har en aktuell uppföljning.

Miljöfarliga verksamheter behöver tillstånd enligt miljöbalken där uppföljning, tillsyn och övervakning av miljöfrågorna hanteras.

Via kommunens VA-plan görs åtgärder främst kopplade till dagvattenfördröjning och dagvattenrening. Dessa utgår från att miljö kvalitetsnormer för vatten ska kunna nås.

Miljö kvalitetsnormer för vatten hanteras dels i kommande detaljplaner, dels via kommunens VA-plan. Här har vi gjort en förflyttning från Översiktsplan Sundsvall 2021, då vi inte hade någon VA-plan. Sedan 2014 har vi tagit fram vår första och vår andra VA-plan. Vi har också

byggt en reningsanläggning för dagvatten i centrala Sundsvall. I Njurundakusten pågår utbyggnad av allmänt vatten och avlopp som kommer att medverka till minskad näringsbelastning i havsfjärdarna.

Miljö kvalitetsnormer för luft hanteras via kommunens åtgärdsprogram för luft. Vi har tidigare haft problem med både kvävedioxid och partiklar. Halterna av kvävedioxid har gått ner och numera omfattar åtgärdsprogrammet bara partiklar.

Översiktsplanen har granskats utifrån Sveriges klimatkommuners ”Klimatkommunernas 13 uppgifter” om att ställa om till ett klimatneutralt Sundsvall. Genom att planera och bygga efter översiktsplanen har vi möjlighet att planera för ett klimatneutralt Sundsvall. Därutöver arbetar kommunen med en Klimat- och energiplan som också ska bidra till att nå klimatneutralitet. Ex har byggmaterial stor påverkan på klimatet. Dock styrs val av byggprodukter bättre via kommunens upphandling än via översiktsplanen.

Kommunen arbetar systematiskt med årliga uppföljningar inom ramen för kommunens miljöstrategiska program. I programmet finns mätbara parametrar som kan följas upp och jämföras mellan olika år.

Bilagor

1. Sändlista granskningsutskick
2. Kungörelseannons
3. Teckenförklaring till markanvändningskartan
4. Inkomna yttranden och svar på dessa

1. Sändlista granskningsutskick

Myndigheter

Länsstyrelsen i Västernorrlands län (samordnar yttrande för statliga myndigheter)

Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrland, Din Tur

Polisen

Region Gävleborg

Region Västernorrland

Media

Sundsvalls Tidning

Sundsvalls Nyheter

Lokala nyheter Västernorrland

Sveriges Radio Västernorrland

Företag och föreningar

Alnöföretagarna

Amasten

Diös

E.ON

Eolus vind

Fastighets AB Balder

Fastighetsägarna Mittnord

Företagarna Sundsvall

Företagarna Västernorrland

Handelskammaren

Hedern

Holmen vind

HSB

Kubal

Lantbrukarnas riksförbund, LRF

Lilium

Matfors företagarförening

Naturskyddsföreningen Sundsvall-Ånge

Nouryon

Njurundaföretagarna

NP3

Samebyarna

SCA

Sidsjö fastigheter

Skanova Accessnätplanering

SP fastigheter

Stenstan företagarförening

Stöde företagarförening

Sundsvall handel

Sundsvalls bostäder

Svedin AB

Teliasonera Mobile Networks AB

Tvättbjörnen

Vasa vind

Kommunala bolag och nämnder

Barn- och utbildningsnämnden

Individ och arbetsmarknadsnämnden

Kommunstyrelsen

Kultur- och fritidsnämnden

Lantmäternämnden

Medelpads Räddningstjänstförbund

Miljönämnden

Mitthem
MittSverige Vatten och Avfall AB
Näringslivsbolaget
REKO Sundsvall
SKIFU, Sundsvalls kommuns Industrifastighetsutveckling AB
Stadsbacken AB
Stadsbyggnadsnämnden
Stadsutveckling i Sundsvall AB
Sundsvall Elnät AB
- elnät
- Servanet
Sundsvall Energi AB - fjärrvärme
Sundsvall logistikpark
Sundsvalls Hamn AB
Sundsvall-Timrå flygplats
Vård- och omsorgsnämnden
Överförmyndarnämnden

Politiska partier

Centerpartiet
Kristdemokraterna
Liberalerna
Miljöpartiet
Moderaterna
Socialdemokraterna
Sverigedemokraterna
Vänsterpartiet

Grannkommuner

Bräcke kommun
Hudiksvalls kommun
Härnösands kommun
Nordanstigs kommun
Ragunda kommun
Sollefteå kommun
Timrå kommun
Ånge kommun

Övriga för kännedom

Styrgruppen för översiktsplan Sundsvall 2040
Stadsbyggnadskontorets avdelningar
- planavdelningen
- byggavdelningen
- gatuavdelningen
- mark- och exploateringsavdelningen
- parkavdelningen
Agneta Davidsson, Trafikverket
Amanda Nederman, Stadsbyggnadskontoret, gatuavdelningen
Anders Bolin, Stadsbyggnadskontoret, stadsarkitekt
Anna Axling, Stadsbyggnadskontoret, planavdelningen
Anna Molin, Kultur och fritidsförvaltningen, kulturfrågor
Anna-Karin Ohlsson, Kommunstyrelsekontoret, Drakfastigheter, lokalstrateg
Anneli Wikner, MittSverige Vatten och avfall
Ansvariga för områdesplaner, Ett Sundsvall som håller ihop
Daniel Lundberg, Kommunstyrelsekontoret, bostadsförsörjning
David Forslund, Stadsbyggnadskontoret, planavdelningen
Elin Berglund, Kultur och fritidsförvaltningen lokalstrateg
Erik Norin, MittSverige Vatten och avfall
Eva-Mari Tyberg
Funktionshindersrådet, Sanna Jonsson, Sara Lindblom
Hans Erik Ohlsson, Sundsvall Energi
Hans Olov Åström, Trafikverket

Helene Svang, Stadsbyggnadskontoret, planavdelningen
Henrik Rinstad, Kommunstyrelsekontoret, processledare
Ingela Öhrling, Trafikverket
Jessica Peters, Miljökontoret
Katarina Palmgren
Kommunala pensionärsrådet, Niklas Säwén, Caroline Grafström
Lars Osseén, Sundsvall Energi
Louise Bergström, Stadsbyggnadskontoret, gatuavdelningen
Maria Esping, Miljökontoret
Mats Abramsson, Vård- och omsorgsförvaltningen, lokalstrateg
Magnus Steggo, Servanet
Malin Holmkvist, Stadsbyggnadskontoret, mark och exploatering
Mattias Strömbom, Stadsbyggnadskontoret, mark och exploatering
Niklas Bergström, Stadsbyggnadskontoret, gatuavdelningen
Patrik Gustafsson, Sundsvall Energi
Per-Henrik Fräjdin, Trafikverket
Peter Lindström, Sundsvall Energi
Pia Fjällmo, Kultur och fritidsförvaltningen
Rådet för social hållbarhet, Sara Lindblom
Skönhetsrådet, Anders Hedenius
Stina Feil, Stadsbyggnadskontoret, gatuavdelningen
Sundsvalls natur- och friluftsråd, Anders Erlandsson
Tommy Lerstrand, Kultur och fritidsförvaltningen, fritidschef
Trygghetsrådet, Helen Otterström
Ulrika Scherman, Barn- och utbildningsförvaltningen, lokalstrateg
Ulrika Sundgren, Trafikverket
Unga magasinet, Rebecca Lampinen
Ylva Jakobsson, Miljökontoret

Samtliga som lämnat synpunkt och kontaktuppgifter i samrådet

2. Kungörelseannons

KUNGÖRELSE

Granskning av översiktsplan Sundsvall 2040

Nu kan du ta del av granskningshandling till ny översiktsplan med sikte på 2040. Välkommen att lämna synpunkter fram till den 27 juni 2022.

Från samråd till granskning

Arbetet med ny översiktsplan för Sundsvall 2040 befinner sig just nu i granskningsskede. Detta innebär att samrådet är avslutat och att planförslaget har bearbetats utifrån inkomna synpunkter. Även under granskningstiden är det möjligt att lämna synpunkter.

Här finns alla granskningshandlingar

Översiktsplan Sundsvall 2040 är helt digital. Alla kartor och handlingar finns här: www.sundsvall.se/op2040

Granskningshandlingarna finns också att se här:

- Ditt närmaste bibliotek där du kan låna dator
- Kulturmagasinet

Så här lämnar du synpunkter

Sundsvalls kommun har en e-tjänst för insamling av synpunkter. Vi ser gärna att denna används i första hand. Du kan också skriva ett vanligt brev. E-tjänst, kontaktuppgifter och adresser finns på samma plats som granskningshandlingarna: www.sundsvall.se/op2040

Möten och dialog

Träffa oss som arbetat med översiktsplanen genom drop-in den 31 maj och den 8 juni klockan 8 till 18, kommunhuset foajén rum 247.

Upplysningar om översiktsplanen lämnas i första hand av:

Maria Jonasson. Telefon 060-19 13 98.
E-post: maria.z.jonasson@sundsvall.se

Malin Ramnemo. Telefon 0730-58 92 99.
E-post: malin.ramnemo@sundsvall.se

3. Teckenförklaring till markanvändningskartan

Färg	Beteckning	Kategori	Underkategori	Boverkets bestämmelsekod
	MBT	Mångfunktionell bebyggelse	Stad/tätort	OP_MVA_MB
	MBK	Mångfunktionell bebyggelse	Stadskärna	OP_MVA_MB_Stadskarna
	MBC	Mångfunktionell bebyggelse	Stadslivsstråk/lokalt centrum	OP_MVA_MB_Centrum
	MBV	Mångfunktionell bebyggelse	Verksamheter	OP_MVA_MB_Verksamhet
	MBB	Mångfunktionell bebyggelse	Begravningsplats	OP_MVA_MB_Begravningsplats
	SBS	Sammanhängande bostadsbebyggelse	Småskalig	OP_MVA_SB
	VIF	Verksamheter	Industri/företagsområde	OP_MVA_VI_Foretagsomrade
	VIT	Verksamheter	Transportintensiv verksamhet	OP_MVA_VI_TransportintensivVerksamhet
	VIB	Verksamheter	Större besöksanläggning	OP_MVA_VI_Besoksanlaggning
	VIM	Verksamheter	Bergtäkt	OP_MVA_VI_Materialutvinning
	TIV	Transportinfrastruktur	Större väg	OP_MVA_TI_Vag
	TIJ	Transportinfrastruktur	Järnväg	OP_MVA_TI_Jarnvag
	TIF	Transportinfrastruktur	Farled	OP_MVA_TI_Farled
	TIR	Transportinfrastruktur	Resecentrum/tåghållplats	OP_MVA_TI_Resecentrum
	TIA	Transportinfrastruktur	Broreservat	OP_MVA_TI_Broreservat
	TIH	Transportinfrastruktur	Hamnområde	OP_MVA_TI_Hamn
	TAV	Teknisk anläggning	Vindkraft	OP_MVA_TA_Energiproduktion
	TAE	Teknisk anläggning	Större kraftledning/ställverk	OP_MVA_TA_Energiforsorjning
	TAA	Teknisk anläggning	Avloppshantering	OP_MVA_TA_Avloppshantering
	TAM	Teknisk anläggning	Materialåtervinning/deponi	OP_MVA_TA_Materialatervinning
	GPP	Grönområde och park	Park/grönstråk	OP_MVA_GP_Park
	GPA	Grönområde och park	Avskärmande grönska	OP_MVA_GP_A
	NFK	Natur och friluftsliv	Kärnområde natur/friluftsliv	OP_MVA_NF_Karnomrade
	NFF	Natur och friluftsliv	Tätortsnära friluftsområde	OP_MVA_NF
	NFN	Natur och friluftsliv	Natur/vildmarksområde	OP_MVA_NF_Naturomrade
	LBK	Landsbygd	Tätortsnära kulturlandskap	OP_MVA_LB_A
	LBT	Landsbygd	Turism/rekreation	OP_MVA_LB_Turism
	LBY	Landsbygd	Övrig landsbygd	OP_MVA_LB
	VAH	Vatten	Hav	OP_MVA_VA

Symbol	Status	Förklaring
Ingen ram	Pågående	Färdigbyggda områden eller annan yta där inga särskilda utvecklingsplaner finns för användning av mark/vatten.
	Utvecklad	Detaljplan finns men utbyggnad eller utveckling fortgår alternativt där utveckling är möjlig men det krävs ändring av detaljplan. Kan också avse utvecklingsområde utanför detaljplanelagt område.
	Ändrad	Platser där översiktsplanen föreslår en annan markanvändning jämfört med gällande detaljplan eller jämfört med vad området används till idag.

4. Inkomna granskningsyttranden och svar på dessa

Tack för alla fakta, positiva omdömen och förslag på förbättringar. Av utrymmesskäl har vi valt att inte ta med allt detta i sin helhet då det skulle göra sammanställningen väldigt omfattande.

I denna bilaga hittar ni alla inkomna granskningsyttranden och de svar vi sammanställt för dessa. Yttrandena är indelade i grupper efter var yttrandet kommer ifrån. Numret avser det löpnummer respektive yttrande har i kommunens ärende KS-2022-00275 Granskning av översiktsplan Sundsvall 2040, ÖP2040.

Innehåll

A. Myndigheter, kommuner och regioner	4
Nr. 18. Svenska kraftnät	4
Nr. 21. Härnösands kommun	4
Nr. 22. Hudiksvalls kommun	5
Nr. 23. Region Västernorrland	5
Nr. 27. Nordanstigs kommun	6
Nr. 32. Medelpads räddningstjänstförbund	6
Nr. 33. Ragunda kommun	7
Nr. 41. Länsstyrelsen Västernorrland	8
B. Kommunala förvaltningar, nämnder och råd	28
Nr. 19. Vård och omsorgsnämnden, VoN	28
Nr. 29. Individ och arbetsmarknadsnämnden, IAN	29
Nr. 31. Miljönämnden	30
Nr. 35. Stadsbyggnadskontoret	37
Nr. 36. Lantmäterinämnden	46

Nr. 48. Kultur- och fritidsnämnden	46
Nr. 49. Barn och utbildningsnämnden	55
Nr. 50. Kommunala pensionärsrådet	56
C. Kommunala Bolag	58
Nr. 16. Midlanda	58
Nr. 28. MittSverige Vatten (Sundsvall vatten och Reko)	58
Nr. 39. Näringslivsbolaget	60
D. Näringsliv	61
Nr. 20. Coop Nord	61
Nr. 34. SCA	63
Nr. 42. Holmen Energi	67
Nr. 44. Eon	71
E. Politiska organisationer	75
Nr. 24. Socialdemokraterna Sundsvall	75
F. Föreningar, intresseorganisationer och samfälligheter	77
Nr. 25. Föreningen för torget, Sundsvalls Gille	77
Nr. 26. Selånger OK	77
Nr. 43. LRF	79
Nr. 45. Naturskyddsföreningen	80

G. Privatpersoner	86
Nr. 30. Yvonne Åhrberg.....	86
Nr. 37. Sören Wiklund	86
Nr. 38. Bo Noborn mfl	86
Nr. 40. Ragnhild Widgren mfl	87
Nr. 46. Fredrik Noborn.....	88
Nr. 47. Mona och Stefan Nilsson mfl.....	88

A. Myndigheter, kommuner och regioner

Nr. 18. Svenska kraftnät

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Information om kustpaketet, som innebär en ny dubbel 400 kV ledning mellan Hjalta/Nässe i norr och Mehedeby i söder samt två nya stationer.	Kommunen känner till projektet men tackar för informationen.	Nej
I kommunens granskningshandling för ÖP under Kapitel 4 – Markanvändning, avsnitt 4.4.2 finns en text om kommunens förslag på riktlinjer för större kraftledningar och ställverk. Svenska kraftnät anser att kommunen bör förtydliga om punkt två även berör nya koncessioner. I kommunens förslag till riktlinjer berör punkt två endast förnyade koncessioner.	Riktlinjen justeras i enlighet med yttrande från Eon. <i>I samband med koncessionsärenden ska kommunen aktivt verka för att kraftledningars negativa miljöpåverkan på boendemiljöer och negativa påverkan på kommunal utveckling ska undvikas. Samtidigt ska kommunen aktivt verka för att göra plats för den samhällsviktiga struktur som kraftledningsnätet utgör.</i>	Ja

Nr. 21. Härnösands kommun

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Ser positivt på Sundsvalls framtida mark och vattenanvändning.	Sundsvalls kommun tackar för det.	Nej

Nr. 22. Hudiksvalls kommun

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Hudiksvalls kommun delar uppfattningen att en bra placerad tågstation är viktig för att pendling ska fungera.	Synpunkten noteras.	Nej
I översiktsplanens karta finns riksintressen markerade men info kring respektive riksintresse kan inte inhämtas i kartbilden. Detta skulle kunna vidareutvecklas inför översiktsplanens antagande.	Det går i dagsläget inte att hämta den tjänsten eftersom Länsstyrelsen och kommunen har olika kartsystem. Arbete pågår dock med att lösa detta.	Nej

Nr. 23. Region Västernorrland

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Vi ser särskilt positivt på att texter om den regionala utvecklingsstrategin (RUS) har utvecklats och flyttats fram i dokumentet; att kommunen har arbetat fram fler ytor för större industrietableringar; att området kring sjukhuset har justerats; samt att de generella riktlinjerna med hänsyn tagen till effekter av kommande klimatförändringar har bearbetats.	Kommunen tackar för synpunkten.	Nej
Vad gäller de olika alternativen för E14 genom centrala Sundsvall, så delar vi Sundsvalls kommuns uppfattning om att avvägningen mellan de olika alternativen är svår, då inget av alternativen på ett bra sätt avlastar befintlig E14. Eftersom Trafikverket ännu inte fattat beslut om lokalisering ännu, så är	Synpunkten noteras.	Nej

det positivt att N2 såväl som de övriga två nordliga alternativen är förenliga med översiktsplanen.		
Det är fortfarande inte helt enkelt att följa hur riktlinjerna bidrar till de satta målen, vilket vore önskvärt. Vi förstår dock att den beskrivningen skulle ta relativ stor plats i ett redan omfattande material.	Synpunkten noteras.	Nej

Nr. 27. Nordanstigs kommun

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Ställer sig positiv till planförslaget och att vi inte har något att erinra över översiktsplanen.	Sundsvalls kommun tackar för yttrandet.	Nej

Nr. 32. Medelpads räddningstjänstförbund

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Inga nya synpunkter att lämna. Positiva till riktlinje om brandskydd.	Sundsvalls kommun tackar för yttrandet.	Nej

Nr. 33. Ragunda kommun

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>Kapitel 3.2, Kompletterande lokal utvecklingsinriktning och kollektivtrafikens utveckling. Avseende utvecklingsstråket mot Liden ser bygg- och miljönämnden det viktigt att stärka och synkronisera kollektivtrafiken över länsgränsen, inte enbart för utvecklingen av aktuellt landsbygdsstråk, utan även för att utveckla möjligheterna till arbetspendling mellan orterna och bidra till hållbart resande och möjligheten till minskat koldioxidutsläpp för enskilt resande till Sundsvall stad och tågstation.</p>	<p>Sundsvalls kommun tackar för yttrandet och lämnar synpunkten vidare till arbetet med utvecklad kollektivtrafik.</p>	<p>Nej</p>
<p>Under kapitel 6.3, Miljö kvalitetsnormer, anser bygg- och miljönämnden att ett mellankommunalt intresse finns med avseende på vattenreglering och exempelvis vandringshinder, med koppling till dels MKN vatten för god ekologisk status, och även de kommande nya miljövillkoren för vattenkraften, vilket skulle kunna behandlas under punkten.</p>	<p>Kommunen förstår synpunkten men menar att den ska hanteras i miljöprövningen och inte genom översiktsplanen. Översiktsplanen föreslår inga åtgärder som påverkar MKN i Ragunda kommun.</p>	<p>Nej</p>

Nr. 41. Länsstyrelsen Västernorrland

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från berörda myndigheter. Yttranden över planförslaget har inkommit från *Försvarmakten, Luftfartsverket, Post- och telestyrelsen, Skogsstyrelsen, Statens geotekniska institut (SGI), Svenska kraftnät, Trafikverket, Energimyndigheten (RI vindkraft), Havs- och vattenmyndigheten, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Sametinget, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Sjöfartsverket, Tillväxtverket.*

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL	-	
Naturvård (3 kap. 6 § MB) Länsstyrelsen gör bedömningen att översiktsplan för Sundsvall 2040 behandlar riksintressen för naturvård på ett bra sätt, men att kompletteringar kan göras.	-	
Riksintresse naturvård Norra Alnön (NRO22001). I översiktsplanen är det MBT-ä1 Rökland samt SBS-u vid Slädaviken som berör riksintresset. Länsstyrelsens bedömning är att det krävs en mer detaljerad inventering av området för att utröna om det är lokaler med flora som kan vara attraktiv för mnemosynefjäril innan beslut fattas om bebyggelse.	MBT-ä1 Rökland består av skog och är sannolikt inte en lokal för mnemosynefjäril. Inventering får utföras i samband med detaljplanearbete. Texten kompletteras. SBS-u Slädaviken består av enstaka kompletteringar på redan styckade tomter. Planen kompletteras med en text om Slädaviken.	Ja
Kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB) Länsstyrelsen gör bedömningen att översiktsplan för Sundsvall 2040 i stort sett behandlar riksintressen för kulturmiljövård på ett bra sätt. Inte heller	-	

<p>anses översiktsplanen medföra en betydande miljöpåverkan eller påtaglig skada. Däremot kan översiktsplanens vägledande funktion förbättras om kommunen utvecklar hur riksintressenas värden ska behandlas.</p>		
<p>Hur hänsyn ska tas till riksintressen för kulturmiljövård är inte beskrivet under lokala riktlinjer eller konsekvenser.</p>	<p>Få områden med ändrad markanvändning berörs av riksintresse kulturmiljö. För område MBT-ä1 Rökland, MBT-ä30 Tingstabacken, MBT ä31 Klockarberget-Värsta och MBT-ä32 Dingersjömon har det kompletterats med riktlinjer för riksintesse kulturmiljövård. Texten för VIF-ä7 Västra Nacksta och VIF-ä8 E14 Blåberget – Nacksta har förtydligats gällande det närliggande riksintresset Selånger – Kungsnäs. Texten för TIR-ä2 Kvissleby har förtydligats att påverkan på riksintesse Ljungans dalgång hanteras i järnvägsplan.</p> <p>Områden med utvecklad markanvändning Matfors, Nedansjö och Stöde kompletteras med text om riksintesse kulturmiljö.</p> <p>Vi har svårt att förstå exakt vilka områden ni menar med yttrandet.</p>	<p>Ja</p>
<p>Kommunen skriver under lokala riktlinjer för stenstaden (s.99) att man kan tänka sig inreda vindar för att öka stenstadens attraktivitet. Länsstyrelsen anser att det vore bra med någon typ av fördjupning eller exemplifiering av vad framtida utvecklingsperspektiv i förhållande till bevarande i första hand avser. Kommunen skriver vidare att vid dessa ombyggnationer bör samråd ske med antikvarisk expertis. Länsstyrelsen anser att texten bör justeras till att</p>	<p>Texten justeras med att samråd ska ske med antikvarisk expertis.</p>	<p>Ja</p>

ombyggnation ska ske i samråd med antikvarisk, med hänvisning till stenstadens unika värden.		
Under rubriken Landsbygd tätortsnära kulturlandskap LBK finns riksintressena beskrivna på ett bra sätt. Även kulturmiljöer med bebyggelse och fornlämningar beskrivs där. Tyvärr är inte beskrivningarna för övriga kategorier av områden lika beskrivande.	Vi har försökt rensa översiktsplanen från sådant som är planeringsunderlag. Samtliga riksintressen finns som bilaga till miljökonsekvensbeskrivningen. I de fall vi föreslår ändrad eller utvecklad markanvändning där det är riksintresse har vi riktlinjer. Just LBK är områden med höga kulturvärden vilket är anledningen till att vi för denna markanvändning beskriver kulturmiljöer. Det gör vi även för Stenstan.	Nej
Hänvisning eller beskrivning till riksintressen för kulturmiljövård kan med fördel kompletteras för Kungsnäs (MBT-ä15), området omfattas inte av RI, men närhet till Selånger-Kungsnäs (y 10) och hur kommunen förhåller sig till det bör nämnas.	Texten kompletteras med att riksintresse finns i närheten.	Ja
En kort beskrivning av RI för Norra Alnön (Y 11) kan kompletteras till texten om MBT-äl Rökland på s.59.	En kort text läggs till om riksintresse Norra Alnö.	Ja
Översiktsplanen hanterar i flera fall förekomsten av fornlämningar och hänsyn till dessa genom lokala riktlinjer eller under avsnitt för konsekvenser vilket anses vara positivt. Länsstyrelsen ser dock en brist i att uppgifter om kulturmiljön kan finnas i planeringsunderlaget men inte i granskningshandlingen vilket kan påverka översiktsplanens användbarhet negativt.	Planen citerar inte intressen. Här hänvisar vi till planeringsunderlag som ska läsas med planen. Endast för områden med ändrad markanvändning eller områden där vi ser ett stort byggttryck har vi beskrivit riksintressen mer. Det blir orimligt att beskriva allt planeringsunderlag kortfattat för alla utvecklingsområden. Därför har vi samlat planeringsunderlaget utanför planen.	Nej

<p>Kommunikationer (3 kap. 8 § MB)</p> <p>Länsstyrelsen gör bedömningen att översiktsplan för Sundsvall 2040 i stort sett behandlar riksintressen för kommunikationer på ett bra sätt. Det finns fortfarande markanvändning som överlappar med riksintresseområden för kommunikationer. Länsstyrelsen vidhåller att riksintressena ska fortsatt gälla till det att annat beslut fattas om riksintressenas utbredning.</p>	-	
<p>E4</p> <p>Länsstyrelsen anser fortsatt att det inte är lämpligt att överlappa annan markanvändning eller infrastruktur med riksintresseskorridorer eller områden där staten är väghållare. Exempel går att se vid VIF-ä10 Stockvik Vaple som ligger över E4.</p>	Riksintresset avser framtida vägnät för E4 Sundsvall men är E4 är sedan flera år redan färdigbyggd. Kommunen vill att riksintresset uppdateras till befintligt vägnät så att vi kan anpassa ytorna till rätt riksintresse.	Nej
<p>E14</p> <p>- För genomförande av utvecklingsområden med direkt eller indirekt koppling till Bergsgatan (E14) måste trafiken utredas för att säkerställa att trafiksituationen på E14 inte belastas negativt. Detta gäller även MBT-ä 16 (Katrinehill) och VIF-ä 7 (Nacksta västra).</p> <p>- Kommunen redovisar sin syn på att framtida sträckning av E14, där Hulivägen föreslås utgå som riksintresse. Det är positivt att kommunen tar ställning i översiktsplanen, men det finns fortsatt områden som gör intrång på korridoren. Fastställande av korridor förväntas ske vid årsskiftet 2022/2023. Länsstyrelsen anser att detta bör revideras till dess att val av korridor fastställs.</p> <p>- I texten redovisas kommunens val av korridor TIV-ä1, men i karta som TIV-ä.</p>	<p>Utredningar sker inom ramen för respektive detaljplan.</p> <p>Samtliga utredningsalternativ läggs till i översiktsplanens markanvändningskarta. Upplysning om riksintresset Hulivägen finns för de områden som berör riksintressets utbredning.</p> <p>Kartan justeras så att det står TIV-ä både i karta och text.</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p>

<p>Banor av riksintresse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Järnväg Sundsvall- Härnösand (framtida) <p>Området MBT-ä13 Strömstadsvägen samt MBV-ä8 ligger fortfarande inom riksintressekorridoren för järnväg. Kommunen redogör synen på korridorens bredd, vilket är positivt. Om området tas i anspråk innan banans placering är fastställd är det endast möjligt att uppföra bostäder med placering i relation till befintlig korridor för att klara säkerhetsavstånd för buller, risker för farligt gods etc. När banans placering är fastställd kan hela området tas i anspråk, med givet säkerhetsavstånd till banan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ådalsbanan <p>I dagsläget är inte Ådalsbanans placering fastställd. Trafikverket har påbörjat ett arbete med att ta fram en linjestudie för den framtida järnvägssträckningen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Undantaget till intrång i riksintresseskorridor <p>Trafikverket har tagit ställning kring val av korridor för ostkustbanan Gävle – Sundsvall, Där den östra korridoren utgår. Överlappande markanvändning inom östra korridoren anses därför vara oproblematiskt, vilket också kommunen belyser i kommunens syn på riksintressen.</p>	<p>Kommunen har anpassat markanvändningskartan till de senaste linjestudierna vi har tillgång till. Det är inte rimligt att järnvägen hamnar så högt i terrängen som vid Strömstadsvägen. Kommunen hanterar buller, farligt gods etc i detaljplanen</p> <p>Kommunen avvaktar med planläggning av MBV-ä8 tills vi får besked om järnvägens placering. I kartan markeras avvikelser mot riksintresset.</p> <p>Kommunens markanvändningskarta är anpassad till de senaste linjestudierna som tagits fram (2017)</p> <p>Synpunkten noteras.</p>	<p>Nej</p> <p>Nej</p>
<p>Farleder av riksintresse</p> <p>Under Farleder av riksintresse (bilaga 2 till MKB) förefaller en viss dubblering uppstått. Länsstyrelsen uppfattar det som att alla farleder utan farledsnummer redan är listade med farledsnummer nedanför och kan således raderas. Dessa benämns:</p>	<p>Ändringar gjordes till granskningen men fel bilaga lades ut under granskningen. Ändringar är gjorda till antagandehandlingen.</p>	<p>Ja</p>

<p>Namn Farledsnummer</p> <p>Eggegrund – Gunvorsgrund 56</p> <p>Brämon - Stockvik (Sundsvall södra) 650</p> <p>Åstholmsudde - Tunadal (Nord Draghällan) 651</p> <p>Fäbogrund - Sundsvallsfjärden (Syd Tjuvholmen) 653</p> <p>Myrnäs – Sundsvallsfjärden 654</p> <p>Rödön – Klingerfjärden – Östrand 652</p> <p>Undantaget är:</p> <p>Alnöbron-Östrand vilken ska vara kvar men benämnas med farledsnummer 6514 och farledsklass 2.</p> <p>Vad gäller farled 52, sträckan Grundkallen - Brämön, så föreslår översiktsplanen att farleden anpassas efter sträckningen i fastställd havsplan, vilket den inte gör i karttjänsten. Länsstyrelsen anser att redovisningen i karttjänsten ska korrigeras.</p>		
<p>Riksintresse flyg</p> <p>Kommunen tar i översiktsplanen ställning för bevarande av flygtrafikeringen vid Sundsvall-Timrå Airport. Kommunen redovisar riksintressesområden för flyg, men länsstyrelsen saknar ”MSA-tytor” samt ”flyghinder influensområden” i redovisningen. Fullständig redovisning av riksintresset är en förutsättning för ett långsiktigt bevarande av flygets intressen.</p>	<p>Kartlagren och bilaga till MKB har kompletterats</p>	<p>Ja</p>
<p>Vindbruk (3 kap. 8 § MB)</p>	<p>Synpunkten noteras. Kommunen förstår också att riksintresset fortsatt gäller och var prövningen hanteras.</p>	

<p>Kommunen vidhåller fortsatt att vissa riksintressesområden för vindbruk står i konflikt med andra intressen. De konflikter som kommun har identifierat är av den karaktär som hanteras i en tillståndsansökan. Länsstyrelsen vidhåller att riksintressesområdena kvarstår till annat beslut tas.</p>		
<p>Miljö kvalitetsnormer</p> <p>Länsstyrelsen gör bedömningen att översiktsplan för Sundsvall 2040 i stort sett medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB följs. men att vissa kompletteringar kan förtydliga kommunens intentioner.</p>		
<p>Länsstyrelsen föreslår kompletteringar enligt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De generella riktlinjerna för vatten (4.1.8) och de kompletterande riktlinjerna för respektive markanvändningskategori lämnar hänsynstagandet till miljö kvalitetsnormer för vatten på en övergripande nivå oberört. I stället berör riktlinjerna mer specifika delar som bland annat riksintressen, skyddsvärda naturtyper och dagvatten. Länsstyrelsen anser att hänsyn till miljö kvalitetsnormer för vatten behöver vävas in tydligare och bredare i riktlinjerna för översiktsplanen. - Länsstyrelsen anser att utifrån tidigare redogörelse bör ordet ”kan” under avsnitt 4.1.8 Vatten ersättas med ”ska” eller ”kommer” i meningen ”Genom kunskap om våra vattenförekomster kan vi medverka till att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för vatten”. - Länsstyrelsen saknar hur kommunen avser att visa hänsyn samt behov av eventuella skyddsåtgärder som bör gälla vid exploatering på grundvattenförekomsten Nolby-Kvissleby i området MBT-ä32. 	<p>Synpunkten noteras. Vi anser att vi inte kommer längre än så här i översiktsplanen. Vi har också frågat efter bra exempel och blivit hänvisade till en rapport där vår översiktsplan ÖP2040 anses vara ett bra exempel på hur MKN vatten hanteras i en översiktsplan.</p> <p>Riktlinjen ändras från ”kan” till ”kommer” enligt yttrandet</p> <p>MBT-ä32 kompletteras med riktlinje om att grundvattenförekomst finns i området och att det kan ställa särskilda krav på grundläggning och rening av dagvatten beroende på vad som planeras i området.</p>	<p>Nej</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p>

<p>Havsmiljö</p> <p>Länsstyrelsen anser att förslag till översiktsplan kan utvecklas med beskrivning av status samt relevanta belastningar som påverkar möjligheten att följa miljö kvalitetsnormerna för havsmiljön. Exempelvis kan texten på s.224 kompletteras med stycke om MKN för havsmiljön.</p>	<p>Miljö kvalitetsnormer för vatten, inklusive miljö kvalitetsnormer för havsmiljön, redovisas på s.82 i Hållbarhetsbedömning och MKB. Där redovisas status samt relevanta belastningar som påverkar miljö kvalitetsnormer.</p>	<p>Nej</p>
<p>Buller</p> <p>Kommunen omfattas inte av MKN för buller i dagsläget. Det är positivt att kommunen bemött länsstyrelsens synpunkt från samrådet att bullerkartering ska inkluderas i karttjänsten. Karteringen finns inte i karttjänsten i dagsläget, länsstyrelsen vidhåller att karteringen bör inkluderas i karttjänsten.</p>	<p>Bullerkartläggningen har lagts till i planeringsunderlaget.</p>	<p>Ja</p>
<p>Luft</p> <p>Kommunen har bemött länsstyrelsens synpunkt från samrådet att inkludera områden som inte uppnår MKN för luft i karttjänsten. Karteringen finns inte i karttjänsten i dagsläget, länsstyrelsen vidhåller att karteringen bör inkluderas i karttjänsten.</p>	<p>Luftkartläggningen har lagts till i planeringsunderlaget.</p>	<p>Ja</p>
<p>Landsbygdsutveckling i strandnära lägen</p> <p>Länsstyrelsen bedömer att den landsbygdsutveckling i strandnära läge som föreslås i översiktsplanen är förenlig med 7. Kap. 18 e § första stycket miljöbalken.</p>		
<p>För de föreslagna LIS-områden som helt eller delvis består av jordbruksmark behöver kommunen föra ett resonemang kring den brukningsvärda markens kvalitet, om den tänkta exploateringen är ett väsentligt samhällsintresse, samt</p>	<p>LIS-texten har ändrats till att jordbruksmark inte ska exploateras om de visar sig vara brukningsvärda.</p> <p>Planen har också en ny generell riktlinje om att inte bygga på brukningsvärd jordbruksmark.</p>	<p>Ja</p>

<p>göra en bedömning och redogöra för om den tänkta exploateringen kan ske på annan mark.</p> <p>För att få bebygga brukningsvärd jordbruksmark krävs det enligt 3 kap. 4 § MB en konkret utredning som visar att det aktuella behovet inte kan tillgodoses på annan mark. Om kommunen kan redogöra för detta på fullgott sätt är Länsstyrelsen överens med kommunen avseende utbyggnad av LIS. Läs mer under kapitlet för jordbruksmark.</p>	<p>”Jordbruksmark är av nationell betydelse och bör värnas. Detta eftersom odlingsbara ytor inom kommunen inte kan försörja vår befolkning med livsmedel i tillräcklig grad för ett långsiktigt robust samhälle. I samband med plan- och bygglovsärenden ska det alltid göras en bedömning om jordbruksmarken är att betrakta som brukningsvärd.”</p>	
<p>A7 Sörfors södra Marmen</p> <p>Det utpekade området är förhållandevis oexploaterat, består till stor del av jordbruksmark och ingår i riksintresse för kulturmiljövården. Länsstyrelsen anser att kommunen inte har visat att området är lämpligt för landsbygdsutveckling och att en exploatering av området på lång sikt inte riskerar att skada riksintresset eller strandskyddets syften. Det kan inte anses tillräckligt att endast ange att tillkommande bebyggelse ska anpassas till landskapet och kulturmiljön utan att närmare beskriva vad detta innebär. Marmens stränder är redan idag till stor del exploaterade och bebyggelsestrycket är högt. Det finns därför en påtaglig risk att strandskyddets syften inte kommer att kunna uppnås och att riksintresset skadas på sikt.</p>	<p>Området har minskats ner och omfattar nu ingen jordbruksmark. Texten har förtydligats med att förutom riktlinjerna för LIS-området ska även riktlinjerna för områdets markanvändning följas. För detta område gäller markanvändningen LBK (landsbygd tätortsnära kulturlandskap) som har flertalet riktlinjer kopplat till skydd för kulturmiljön.</p>	Ja
<p>A8 Västra Lunde vid Öster-Rännöbodsjön</p> <p>Länsstyrelsen anser inte att kommunen har visat att området är lämpligt för landsbygdsutveckling med hänsyn till riksintresset för kulturmiljövården. Det kan inte anses tillräckligt att endast ange att tillkommande bebyggelse ska anpassas till landskapet och kulturmiljön utan att närmare beskriva vad detta innebär.</p>	<p>Texten har förtydligats med att förutom riktlinjerna för LIS-området ska även riktlinjerna för områdets markanvändning följas. För detta område gäller markanvändningen LBK (landsbygd tätortsnära kulturlandskap) som har flertalet riktlinjer kopplat till skydd för kulturmiljön.</p>	Ja

<p>B3 Viggesjön</p> <p>Det utpekade LIS-området utgör en betydande del av den oexploaterade strandlinjen längs sjön, som har ett påtagligt naturvärde. Länsstyrelsen anser att det inte är visat att exploatering inom området är lämplig och kan ske inom området utan att skada strandskyddets syften. Det kan inte anses tillräckligt att endast ange att tillkommande bebyggelse ska anpassas till natur- och kulturmiljön utan att närmare beskriva vad detta innebär.</p>	<p>Området har minskats ner och omfattar nu endast östra strandlinjen mot Palsjön och Viggesjön. Jordbruksmark i norra och södra delen av området samt de grunda vikarna i södra delen har exkluderats från området. Texten har förtydligats med att det inom utpekat område inte finns några kända fornlämningar. Texten har även förtydligats kring områdets naturvärden och riktlinje har lagts till om att bevara lövskogsbyn.</p>	<p>Ja</p>
<p>B4 Juniskär</p> <p>För tillkommande exploatering är det av vikt att avloppslösningen inte belastar miljön, inte minst vid eventuell exploatering för turism, då denna typ av exploatering kräver stora anläggningar. Viken visar redan idag indikationer på näringsbelastning så det är viktigt att man har i beaktande att det inte blir en ökad näringsbelastning på viken, vilket kan medföra att områdets marina naturvärden förloras.</p> <p>Det är nu flera år sedan inventeringen gjordes (2004), och en ny inventering bör göras innan någon ytterligare exploatering planeras.</p> <p>Området bedöms ha höga naturvärden. Utifrån detta gör länsstyrelsen bedömningen att exploatering av denna del av stranden bör undvikas om värdena ska kunna bevaras.</p>	<p>Området ingår i verksamhetsområde för allmän VA. Delar söder om Juniskär ska anslutas och arbetet är påbörjat i Bergafjärden.</p>	<p>Nej</p>

<p><i>Synpunkter av allmän karaktär</i></p> <p>Kommunen skriver på s.187 ”Vid urval av LIS-områden har utgångspunkten varit att en dispens från strandskydd kan stärka förutsättningarna för positiv och hållbar utveckling.”</p> <p>Länsstyrelsen ställer sig kritiskt till formuleringen ”positiv och hållbar utveckling” och anser att kommunen bör antingen utveckla meningen med en tydlig definiering av begreppet eller stryka meningen. Länsstyrelsen anser att för att det ska kunna vara en positiv och hållbar utveckling borde även räknas in att utvecklingen är positiv för naturen och dess värden, så väl som de ekosystemtjänster som området genererar oss idag samt sociala- och ekonomiska aspekter.</p> <p>Länsstyrelsen anser generellt att den potentiella negativa påverkan på de marina värdena i samband med kustnära LIS-områden tas i anspråk kan beaktas mer tydligt. Speciellt känsliga områden är grunda havsvikar med mjukbottnar.</p>	<p>Texten som länsstyrelsen hänvisar till handlar om närhet till service och kollektivtrafik vilket är ett av kriterierna för urval av lämpliga LIS-områden. Det handlar således om hållbar utveckling för resor och transporter. Skydd av naturvärden säkras upp med riktlinjer, som till exempel att tillgången till strandområden för allmänheten och för att bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv skall tillgodoses långsiktigt och att bedömning av lämplighet och möjlighet till dispens måste göras i varje enskilt fall då det inom utpekade områden kan det finnas värden för till exempel rekreation, natur- och kulturmiljö, okända fornlämningar och föroreningar, brukningsvärd jordbruksmark eller risk för ras och skred som inte har identifierats.</p>	<p>Ja</p>
<p>Mellankommunala frågor</p> <p>Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som berör andra kommuner samordnas på lämpligt sätt.</p>	<p>Tack för synpunkten</p>	
<p>Hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion</p> <p>Länsstyrelsen bedömer att bebyggelse och byggnadsverk i stort inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion, med reservation för de frågor som rör transporter av farligt gods där länsstyrelsen anser att översiktsplanen bör utvecklas.</p>	<p>Tack för synpunkten</p>	

<p>Farligt gods och transportrelaterade risker</p> <p>Karttjänsten redovisar farligt gods och transportrelaterade risker på ett bra sätt. Länsstyrelsen anser att kommunen bör kunna utveckla sitt resonemang kring hur farligt gods och transportrelaterade risker ska hanteras i enlighet med den markanvändning som översiktsplanen medger. Det gäller i första fall:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bebyggelse nära järnvägen i centrala Sundsvall. Länsstyrelsen vill tydliggöra att vid detaljplanering eller bygglov inom 150 meter från en farligt gods transportled bör man göra riskanalyser, även om man klarar angivna skyddsavstånd kan det ändå krävas riskanalyser. Det gäller särskilt farliga verksamheter som kan utgöra en risk om det uppstår ett utsläpp eller händer en olycka som kan få påverkan på själva farligt godslederna. På alla Trafikverkets järnvägar ska farligt gods kunna transporteras. - Bebyggelse (föreslagen och utvecklad) i närheten av farliga verksamheter eller rekommenderade leder av farligt gods. - Hantering av farligt gods generellt och lämpliga riskavstånd till dessa stråk. - Kommunen kan med fördel utveckla sitt resonemang om den nuvarande hanteringen med förbud och omledning via Birsta är den långsiktiga lösningen som kommunen vill ha. - Kommunen kan utveckla sitt resonemang kring hur bebyggelse i Birsta ska hanteras kopplat till den stora mängden farligt gods som går där nu. - Kommunen kan med fördel redovisa sin syn på förbudszoner för transport av farligt gods och dess aktualitet. 	<p>Tack för synpunkten. Kommunen avser att se över sin vägledning för farligt gods när länsstyrelsen färdigställt sitt material om farligt gods. Kommunens nuvarande material börjar bli till åren.</p> <p>Översiktsplanen innehåller generella riktlinjer om riskanalyser</p> <p>En riktlinje om riskanalyser kopplat till farligt gods läggs till i VIT-u Birsta och VIF-ä1. Riskanalyser ska genomföras i tidigt skede i detaljplan eller i samband med bygglov om området ligger inom 150 meter från Timmervägen eller Ådalsbanan och ingen riskanalys genomförts sedan tidigare. Detta eftersom Timmervägen och Ådalsbanan är transportleder för farligt gods.</p>	
--	---	--

<p>Synpunkter kopplat till användningen Mångfunktionell bebyggelse, verksamhet (MBV)</p> <p>På sidan 108 finns Riktlinjer som kompletterar de generella riktlinjerna för alla områden med beteckningen MBV. Kommunen skriver ”Verksamheter med större transportbehov lokaliseras nära trafikplatser och andra kopplingar till större transportstråk. Ytor för omlastning, lagring och parkering bör delvis kunna lokaliseras inom det byggnadsfria avståndet kring transportleder (12, 25 eller 40 meter från vägmitt beroende på vägklassning), men det kan då finnas behov av en riskutredning.”</p> <p>Länsstyrelsen anser att ovanstående text måste ändras för att det ska stämma med verkligheten. Förslag på formulering, se nedan;</p> <p>”Verksamheter med större transportbehov bör lokaliseras nära trafikplatser och andra kopplingar till större transportstråk. Tillståndspliktig zon gäller, 12, 25 eller 40 meter från vägområdesgräns beroende på vägklassning. Undantag från detta kan göra i vissa fall om det finns underlag som kan visa att det ske utan påverkan på infrastruktur, trafiksäkerhet eller hälsa.” observera att tillståndspliktig zon räknas från vägområdesgräns, inte från vägmitt.</p>	<p>Synpunkten tillgodoses med några justeringar:</p> <p>Verksamheter med större transportbehov bör lokaliseras nära trafikplatser och andra kopplingar till större transportstråk. Tillståndspliktig zon gäller, 12, 25 eller 40 meter från vägområdesgräns beroende på vägklassning. Undantag från detta kan göra i vissa fall om det finns underlag som kan visa att det ske utan påverkan på infrastruktur, trafiksäkerhet eller hälsa. Exempel på detta kan vara ytor för omlastning, lagring och parkering. I byar och samhällen kan även byggnader vara lämpliga inom den tillståndspliktiga zonen.</p>	<p>Ja</p>
<p>Länsstyrelsens rådgivande synpunkter gällande övriga allmänna intressen</p>		
<p>Vattenförsörjning</p>		
<p>Länsstyrelsen saknar rubrik och allmän text för Teknisk anläggning, TA, Vattenförsörjning</p>	<p>Ett stycke läggs till under Allmänna intressen. Dock hanteras vattenfrågor via VA-planen. I stället för att</p>	<p>Ja</p>

<p>Allmän information, generella ställningstaganden, riktlinjer och konsekvenser bör sammanställas och redovisas.</p> <p>Länsstyrelsen anser att kommunen bör redovisa hur stort vattenbehov samtliga relevanta intressenter har nu och i framtiden, till användning för såväl hushåll, jordbruk och industri som i övrigt. Nutida och framtida dricksvattenresurser samt reservvattentäkter bör redovisas. Det bör framgå hur kommunen avser att skydda dessa, det vill säga hur planens övriga förslag på exploatering och byggande förhåller sig till dricksvattenresursen eller täkten. Klimatets inverkan på framtida vattenbehov, vattentillgång, vattenkvalitet, och föroreningsrisker bör förtydligas. Redovisa hur dricksvattnet har klimatsäkrats. Det framgår inte hur de allmänna dricksvattentäkter som inte har något vattenskyddsområde ska skyddas. Redovisa hur inrättandet av nya vattenskyddsområden och revideringar av gamla vattenskyddsområden kan påverka översiktsplanen.</p>	<p>citera VA-planen hänvisar vi till gällande version så att inga otydligheter ska uppstå.</p>	
<p>Jordbruksmark</p>		
<p>Länsstyrelsen saknar tydligt ställningstagande kring hantering av jordbruksmark.</p> <p>Länsstyrelsen tycker det är positivt att en del av målbilden för ÖP 2040 är att inte bebygga jordbruksmark, men anser samtidigt att en förutsättning för detta ska följas är att översiktsplanen kompletteras med en generell riktlinje som gäller all markanvändning och framtida exploatering, där innefattat detaljplaner, bygglov, förhandsbesked, lantmäteriförrättningar, LIS, strandskyddsdispenser med mera.</p>	<p>Vi har gjort en översiktlig bedömning av vad som kan vara brukningsvärd jordbruksmark enligt jordbruksverkets vägledning. Dock finns det skäl att alltid se över detta i lantmäteriärenden, bygglov och detaljplan då det också kan ändras vad som kan anses vara brukningsvärd jordbruksmark.</p> <p>Ny generell riktlinje:</p> <p>Jordbruksmark är av nationell betydelse och bör värnas mot andra intressen och kommunala mål i samband med</p>	

Länsstyrelsen anser att om översiktsplanen medger att jordbruksmark exploateras för andra intressen måste det framgå av översiktsplanen hur jordbruksmarken ska hanteras. Vidare tydliggöranden kan göras under:	plan- och bygglovsärenden. Därför ska det alltid göras en bedömning om jordbruksmarken är att betrakta som brukningsvärd. Detta eftersom odlingsbara ytor inom kommunen inte kan försörja vår befolkning med livsmedel i tillräcklig grad för ett långsiktigt robust samhälle.	
4.2.1 Mångfunktionell bebyggelse stad/tätort (s.50) I riktlinjer som kompletterar de generella riktlinjerna för alla områden med beteckningen MBT skriver kommunen: ”om en detaljplan rör bebyggande på jordbruksmark bör en bedömning av brukningsvärd jordbruksmark göras”. Länsstyrelsen vidhåller att om bebyggande på jordbruksmark föreslås ska en bedömning av jordbruksmark alltid göras. Texten föreslås revideras.	Synpunkten tillgodoses. Riktlinjen justeras och flyttas till generella riktlinjer. Se även yttrande från Socialdemokraterna och miljönämnden.	Ja
4.2.4 MBV-ä1 Ljustavägen (s.109) Kommunen redovisar i text att området består av jordbruksmark. Länsstyrelsen anser att texten kan kompletteras med ett tydligare resonemang hur jordbruksmarken ska hanteras.	Texten utvecklas med att det är två angelägna intressen i konflikt.	Ja
4.2.7 VIF-ä13 Gårdsjön (s.130) Kommunen skriver under konsekvenser att en mindre yta med jordbruksmark kan beröras. Länsstyrelsen anser att texten kan kompletteras med ett tydligare resonemang hur jordbruksmarken ska hanteras.	Ny generell riktlinje om jordbruksmark läggs till i planen. Vi gör en bedömning av vad som är brukningsvärd jordbruksmark i ev kommande detaljplan. Det kan ändå vara lämpligt att ta platsen i anspråk om vi kan tillgodose ett viktigt allmänt intresse.	Ja
Kriterier för val av LIS-områden (s.188) Texten är i stort sett bra och skulle kunna utgöra stommen för en generell riktlinje. För att bebygga brukningsvärd jordbruksmark krävs konkret	Vi har valt att lägga riktlinjer om jordbruk för de markanvändningar som berör jordbruksmark, LBY och LBK. När man läser riktlinjer för LIS måste man också	Nej

<p>utredning enligt 3 kap. 4 § MB som visar att det aktuella behovet inte kan godoses på annan mark (se t.ex. MÖD dom 16/1 2019 i mål nr P 3809-18).</p> <p>Det är positivt att kommunen har som riktlinje att inga LIS-områden ska ligga på brukningsvärd jordbruksmark men Länsstyrelsen ställer sig frågande till formuleringen ”exploatering av jordbruksmark ska i största möjligaste mån undvikas”. Formuleringen öppnar upp för exploatering av jordbruksmark och Länsstyrelsen noterar att det finns LIS-områden som ligger på jordbruksmark, huruvida marken är brukningsvärd eller ej framgår inte av planen.</p>	<p>läsa riktlinjerna för den markanvändning som gäller på platsen. Om marken är brukningsvärd jordbruksmark måste bedömas i detaljplan eller bygglov. Det är ett alltför omfattande arbete att utföra för hela kommunen.</p> <p>Riktlinjer om jordbruksmark har efter granskningen flyttats till generella riktlinjer.</p>	
<p>8.2 Målkonflikter och avvägningar</p> <p>Texten är i stort sett bra, och kan komplettera en generell riktlinje vad gäller jordbruksmark. Länsstyrelsen vill dock poängtera att jordbruksmark inte är ett riksintresse utan att jordbruksmark är ett av nationell betydelse enligt miljöbalkens 3 kap. 4 §. Texten föreslås revideras.</p>	<p>Synpunkten tillgodoses. Riktlinje om jordbruksmark formuleras om och flyttas från Landsbygd till generell riktlinje.</p>	
<p>Infrastruktur</p>		
<p>Juniskärvägen</p> <p>Efter Trafikverkets ombyggnation av vägen samt skapande av fartgupp så är trafiksituationen relativt bra i dagsläget. För att ytterligare exploatera längs juniskärvägen behövs dock trafiksituationen utredas ytterligare. Det framgår inte av hur många bostäder de nytillkomna MBT-ä-områdena medger, till exempel kan separat GC-väg vara skäligt.</p> <p>Trafikverket har föreslagit ett vägghållarbyte för Juniskärvägen, dvs. att kommunen blir vägghållare. Om förslaget går igenom kan kommunen utveckla området utifrån sina egna förutsättningar.</p>	<p>Kommunen delar uppfattningen att utredning behövs.</p>	<p>Nej</p>

<p>Njurundakusten Ökat planläggning av bostäder etc. t.ex. vid Skedlovägen och Mjösundsvägen kommer att öka trycket på infrastrukturen. Kommunen bör utveckla sitt resonemang i översiktsplanen hur man har för avsikt att möta det framtida behovet. Exempelvis saknar i dagsläget vissa vägar i Njurunda centrum separat GC-väg.</p> <p>Även i detta område har Trafikverket har föreslagit ett väghållarbyte för de statliga vägarna i Njurunda centrum, dvs. att kommunen blir väghållare. Om förslaget går igenom kan kommunen utveckla området utifrån sina förutsättningar. Vägarna ut mot kusten är smala och saknar vägrenar. Därför behöver kommunen särskilt beakta hur möjligheten att åka kollektivt tillgodoses vid exploatering. Även andra färd sätt som gång och cykel bör beaktas i tidigt skede.</p>	<p>Utredning sker inom ramen för respektive detaljplan. Brister finns redan idag oavsett om ny bebyggelse tillkommer eller inte.</p>	<p>Nej</p>
<p>Ådalsbanan För kännedom pågår en linjestudie som tydligare ska visa var den nya banan hamnar i den fastställda järnvägskorridoren.</p>	<p>Tack för informationen.</p>	
<p>Malandsspåret Texten om Malandsspåret, och de beskrivna logistikutmaningarna kan kortas ned då byggande av Malandsspåret pågår.</p>	<p>Texten uppdateras</p>	<p>Ja</p>
<p>Ostkustbanan Det finns en linjestudie och det pågår planläggning i denna sträckning. Detta gäller även texten om sträckan söder om Njurundabommen. Där har det fattats ett beslut om vilken korridor som är lämpligast. Texten föreslås uppdateras.</p>	<p>Texten uppdateras.</p>	<p>Ja</p>

<p>Järnvägen genom centrum</p> <ul style="list-style-type: none"> - Länsstyrelsen anser att det tydligt bör framgå att det är kommunen (och inte trafikverket) som har studerat möjliga principlösningar för järnvägen genom centrum. Det är positivt att kommunen ser en potential för ett grönt rekreativstråk längs järnvägen i centrala Sundsvall. För att skapa detta gröna rekreativstråk, inkl. trädplanteringar utmed järnvägen, bedömer Länsstyrelsen att parkeringsplatser mm måste flyttas. - Länsstyrelsen föreslår att meningen på s.142 stryks: ”Innan några större förändringar genomförs behöver Trafikverket upprätta en järnvägsplan med tillhörande utredningar. Något sådant arbete är inte planerat enligt den åtgärdsplanering som gäller 2021”. I dagsläget finns det inte några planer på att starta någon sådan utredning. Kommunen bör fortsatt samråda med Trafikverket i frågan. - Ur kulturmiljösynpunkt förefaller alternativet att behålla korsningar i plan med bomfällningar som det bästa alternativet, men det måste utredas mer i detalj. - Kommunen hänvisar till ”byggnadsfritt avstånd”, kommunen bör i stället använda sig av begreppet ”tillståndspliktig zon”. 	<p>Texten ses över och uppdateras.</p>	<p>Ja</p>
<p>Situationen på Alnö</p> <p>Trafiksituationen kring Alnöbron (TIA-u) är fortsatt pressad. När det gäller utveckling och exploatering på Alnön bör hänvisning ske till resultatet av den trafikutredning som görs mellan kommunen och Trafikverkets. Vidare hänvisar Länsstyrelsen till Trafikverkets yttrande.</p>	<p>Synpunkten noteras.</p>	<p>Nej</p>
<p>Naturvård</p>		

<p>SBS-u vid Slädaviken</p> <p>Länsstyrelsen anser att områdets riktlinjer bör kompletteras med mer ingående beskrivning av naturvärdena. I området finns naturvärden kopplade till odlingslandskapet, bland annat registrerat i naturvårdsobjekt 81045 Stömsta-Ås-Släda. Det beskrivs som natur- och kulturlandskap, typiskt för Norra Alnön, med områden med ängs- och hagmarker med värdefull flora samt förekomst av mnemosynefjäril och artrik alskog. Fynd av mnemosynefjäril finns också utanför naturvårdsobjektet inom SBS-u Slädaviken och området utgör kärnområde för mnemosynefjärilen. Länsstyrelsen bedömer därför att dessa naturvärden, som är desamma som är utpekade i riksintresset, måste redovisas i riktlinjerna för området. Om det blir aktuellt med en utveckling av bebyggelse i området vid Slädaviken så behöver kunskapen om var naturvärdena finns höjas (de finns även utanför naturvårdsobjekten) liksom hur naturvärdena kan värnas och en grön infrastruktur för dessa värden upprätthållas, i synnerhet för mnemosynefjäril. Länsstyrelsen inleder gärna dialog med kommunen för att gemensamt hitta en lämplig nivå på frågorna.</p>	<p>Översiktsplanen kompletteras med en text för SBS-u vid Slädaviken.</p>	
<p>Karttjänsten</p> <p>Karttjänsten kan med fördel kompletteras med skikt över naturvårdsavtal mellan Skogsstyrelsen och markägare. Avtalen är civilrättsliga och innehåller fastighetsreglerande bestämmelser. Karttjänsten kan även kompletteras med skikt över fäbodan som Länsstyrelsen besitter.</p>	<p>Skikt över naturvårdsavtal läggs till som planeringsunderlag.</p>	<p>Ja</p>
<p>Övriga synpunkter & kommentarer</p> <p>Vindkraft</p>	<p>Kommunen tackar för informationen.</p>	

<p>- Energimyndigheten har tagit fram informationsmaterial för planering av vindkraft som finns tillgänglig på myndighetens hemsida.1 Materialet besvarar många av de frågor som finns runt vindkraftens påverkan.</p> <p>1 Planera för vindkraft (energimyndigheten.se)</p> <p>Klimatanpassning</p> <p>Länsstyrelsen vill tipsa om den nyligen publicerade vägledningen ”Checklista för begränsad klimatpåverkan” som är framtagen av RUS med syftet att förenkla för (bland annat) kommuner att i den fysiska planeringen hantera klimatpåverkan: Checklista för begränsad klimatpåverkan - Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (rus.se)</p>		
--	--	--

B. Kommunala förvaltningar, nämnder och råd

Nr. 19. Vård och omsorgsnämnden, VoN

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Behov av hyreslägenheter i alla kommundelar men framförallt i Sundsvalls tätort.	Översiktsplanen medger hyresrätter såväl som andra typer av bostäder i alla kommundelar.	Nej
Behov av fler trygghetsboenden.	Hanteras inom ramen för bostadsförsörjningen eller initieras av den som önskar bygga denna boendetyp.	Nej
Behov av lokaler i alla kommundelar.	Översiktsplanen medger lokaler i samtliga kommundelar. VON måste själva initiera detaljplaneläggning av sina behov.	Nej
Behov av tomt för äldreboende i Ljustadalen.	Översiktsplanen medger ytor som är lämpliga för äldreboende. VON måste själva ta kontakt med Stadsbyggnadskontoret i denna fråga. Antingen genom Mark och exploatering som har tillgång till kommunal mark eller genom Planavdelningen om det finns behov av att planlägga för detta.	Nej
Viktigt med utemiljö och grönområden	Översiktsplanen innehåller flera riktlinjer som uttrycker att detta är viktigt.	Nej

Det är av stor betydelse att det finns kollektivtrafik i nära anslutning till de verksamheter nämnden ansvarar för och önskvärt med närservice samt bredbandsuppkoppling.	De flesta områden där vi föreslår nybyggnad ligger inom 400 m från kollektivtrafik och i stor utsträckning även nära service. I samtliga fall föreslås att bredband byggs ut i de områden som pekas ut i översiktsplanen.	Nej
---	---	-----

Nr. 29. Individ och arbetsmarknadsnämnden, IAN

Behov av hyreslägenheter i alla kommundelar men framförallt i Sundsvalls tätort.	Översiktsplanen medger hyresrätter såväl som andra typer av bostäder i alla kommundelar.	Nej
Behov av fler trygghetsboenden.	Hanteras inom ramen för bostadsförsörjningen eller initieras av den som önskar bygga denna boendetyp.	Nej
Behov av lokaler i alla kommundelar.	Översiktsplanen medger lokaler i samtliga kommundelar. IAN måste själva initiera detaljplaneläggning av sina behov.	Nej
Viktigt med utemiljö och grönområden	Översiktsplanen innehåller flera riktlinjer som uttrycker att detta är viktigt.	Nej
Det är av stor betydelse att det finns kollektivtrafik i nära anslutning till de verksamheter nämnden ansvarar för och önskvärt med närservice samt bredbandsuppkoppling.	De flesta områden där vi föreslår nybyggnad ligger inom 400 m från kollektivtrafik och i stor utsträckning även nära service. I samtliga fall föreslås att bredband byggs ut i de områden som pekas ut i översiktsplanen.	Nej

Nr. 31. Miljönämnden

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Synpunkterna som framfördes i samrådet har till stor del tillgodosetts.		Nej
Miljönämnden står fast vid att jordbruksmark inte ska exploateras (MBVä1, MBT-ä34, VIF-ä2 och VIF-ä13) och att strandskyddet ska värnas (MBT-ä27 och MBT-ä28).	Synpunkterna noteras. Riktlinje om att inte bygga på jordbruksmark läggs som en generell riktlinje.	Delvis
<p>Det är positivt att områdena för bebyggelse har minskats ner vid Ryggis och naturområdet väster om sjukhuset men står fast vid att dessa områden inte bör exploateras alls (MBT-ä7, MBT-ä8 och MBT-ä9). Ryggis och naturområdet väster om sjukhuset bör bevaras för det bostadsnära friluftslivet och för att värna om växt- och djurlivet.</p> <p>Grönområden nära sjukhuset är även viktigt för att patienterna ska ha möjlighet att komma ut i naturen, vilket påverkar tillfrisknandet och det allmänna välbefinnandet.</p>	<p>Detaljplanen för området vid Ryggkurvan tillåter idag allmänt ändamål, dvs det går att bygga en vårdanläggning, skola eller förskola där Ryggkurvan är idag.</p> <p>Stadsbyggnadsnämnden har fattat beslut om att planläggning kan inledas med utgångspunkt i upprättat planprogram som samordnats med Översiktsplan Sundsvall 2040. Slutlig avvägning av områdets utformning bestäms i kommande detaljplan. Det finns i juni 2022 inget beslut om att inleda detaljplaneläggning. Med det förslag som ligger i översiktsplan Sundsvall 2040 kommer spåret endast att förändras på en kortare sträcka. Där finns en befintlig stig och området är lika flackt som i övriga delar av Ryggisspåret.</p>	Nej
Riktlinjer förorenade områden	Synpunkten tillgodoses.	Ja

<p>Miljönämnden ser mycket positivt på att det finns en generell riktlinje för förorenade områden. Riktlinjen kan dock förtydligas ytterligare med avseende på PAH:er. Det framgår inte i den generella riktlinjen att problematiken med PAH:er främst berör den delen av kommunen som är i närheten av aluminiumsmältverket. När det är en generell riktlinje som gäller över hela kommunens yta bör detta förtydligas. Reviderat förslag till generell riktlinje:</p> <p>”Vid planering för utveckling av ett område behöver en riskbedömning göras som belyser risker med föroreningar i mark, grundvatten, sediment och byggnader. Detta utifrån den föroreningsproblematik som är vanligt förekommande med förorenade fyllnadsmassor samt nedlagda och pågående verksamheter som riskerar att ha orsakat föroreningar, exempelvis de polyaromatiska kolväten (PAH:er) som förekommer i ett större område kring aluminiumsmältverket och stadens södra, centrala och norra delar. Marken kan behöva undersökas för att fastställa vilka föroreningar som finns.”</p>		
<p>MBT-ä12, MBT-ä16 och MBT-ä21</p> <p>Efter samrådet har en ny lokal riktlinje lagts till "Genomförd markprovtagning visar inga fynd av markföroreningar över riktvärdet för känslig markanvändning." Informationen i riktlinjen kan tolkas som att marken är friklassad som ren. Om markundersökningen genomfördes översiktligt finns risk att föroreningar inte har upptäckts. Det är då bättre att den generella riktlinjen får gälla.</p>	<p>De generella riktlinjerna gäller alltid liksom de lokala. Föroreningssituationen kommer dock att beskrivas och hanteras i kommande detaljplaneprocesser.</p>	<p>Nej</p>
<p>TAA-ä1</p> <p>Den lokala riktlinjen om föroreningar kan förslagsvis förtydligas genom att skriva: ”Det kan förekomma föroreningar inom området som orsakats av</p>	<p>Synpunkten tillgodoses</p>	<p>Ja</p>

<p>tidigare och pågående verksamheter, ytliga markföroreningar i form av PAH bör beaktas.”</p>		
<p>MBV-ä2 Haparandavägen</p> <p>Efter samrådet har området utökats med att även omfatta ett område österut mot kraftledningen. Elinsmyran finns mellan det utpekade området och bussgatan. Marken är källpåverkad och hyser därför förutsättningar för höga naturvärden. En exploatering i närheten av denna miljö kan riskera att förstöra dessa värden utifrån förändring av vattenflöden. Det skulle även innebära en negativ påverkan på friluftslivet då det går flertalet stigar genom området som leder upp på berget ovanför sjukhuset. MBV-ä2 bör således endast omfatta delområdet väster om bussgatan och inte området kring Elinsmyran.</p>	<p>Texten kompletteras utifrån yttrandet.</p>	<p>Ja</p>
<p>MBV-ä9 Stöde</p> <p>Enligt områdesbeskrivningen i granskningshandlingen är det ett avverkat skogsområde. Området är i själva verket till stor del en hagmark som är ett utpekad naturvårdsobjekt med karaktäristiska ängsväxter så som darrgräs och tjärblomster. Området ingår även i ängs- och betesmarksinventeringen Tuva som visar att det finns värdefulla träd, odlingsrösen och signalarter som bockrot och rödkämpar. Här finns det således höga värden för biologisk mångfald och därför är det olämpligt att exploatera de delarna av området. I anslutning finns jordbruksmark som sträcker sig vidare åt söder och väst. Dessa skapar karaktäristiska strukturer i landskapet som har stora värden för både naturmiljön och kulturmiljön. Området ingår dessutom i riksintresse för kulturmiljövård för Ljungans dalgång med utpekade värden kopplade till just</p>	<p>Området utgår ur översiktsplan Sundvall 2040.</p>	<p>Ja</p>

<p>det storslagna jordbrukslandskapet. Ny verksamhetsmark i Stöde bör placeras på annan plats som inte innebär en skada på dessa värden.</p> <p>Det är oklart vad den lokala riktlinjen innebär som säger att utpekad rinnväg i öst ska beaktas.</p>		
<p>MBV-ä6 Alnö</p> <p>Det finns uppgifter om att det kan ha funnits en kommunal hushållstipp i området fram till 1954. Stadsbyggnadskontoret har dock efter undersökning av marken och GIS-analys gjort bedömningen att om det har funnits en soptipp på Älva 9:1 har den varit av en mycket liten omfattning.</p> <p>Avfallet bestod ofta av organiskt material som vid det här laget har förmultnats. Eftersom det översta lagret består av ett grusigt material ansågs det som ett tillräckligt skydd och inga ytterligare åtgärder bedömdes därför vara nödvändig för objektet.</p>	<p>Synpunkten noteras. Texten uppdateras med informationen.</p>	<p>Ja</p>
<p>MBT-ä19 Sörnacksta</p> <p>Inom området finns flertalet mindre jordbruksmarker som sitter ihop och som brukats sedan lång tid tillbaka. Dessa är viktiga att bevara. Jordbruksmarken och just brynzonerna mot omgivande skogsmark har stor betydelse för många växter och djur. Sörnacksta är unikt i och med att området erbjuder boende i lantlig miljö i ett jordbrukslandskap, samtidigt som det är nära till Sundsvall centrum. Det är utifrån dessa kvalitéer som det finns ett intresse av att bo där. Dessvärre kan en vidare exploatering för bebyggelse i området leda till att dessa värden minskar och i värsta fall försvinner. Bebyggelsens placering och utformning måste ta hänsyn till detta. Det kan behövas ett planprogram för att få en helhetsbild över områdets utveckling och för att inte områdets kvalitéer</p>	<p>Texten kompletteras med delar från yttrandet.</p>	<p>Ja</p>

<p>ska förloras. Det är viktigt att det framgår i en lokal riktlinje att jordbruksmarken i största möjligaste mån ska bevaras.</p> <p>Den lokala riktlinjen: ”Jordbruksmarken kan vara ett karaktärsskapande värde i området.” är otydlig. Riktlinjen bör förslagsvis ändras till:</p> <p>”Jordbruksmarken är ett karaktärsskapande värde i området och har stor betydelse för biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Jordbruksmarken bör i största möjligaste mån inte exploateras.”</p> <p>Den lokala riktlinjen ”Platsen vid Sidsjövägen är viktig och kan vara intressant för allmänt ändamål som tex förskola, skola, mötesplats eller liknande.” bör förtydligas med vart man menar. Sidsjövägen är vältrafikerad varpå det är viktigt att placering av en eventuell förskola eller skola bör anpassas så att det inte uppstår olägenheter för förskolebarn och elever utifrån luftkvalité och buller.</p>	<p>Synpunkten tillgodoses delvis.</p> <p>Synpunkten tillgodoses.</p> <p>Lagstiftning kopplad till buller och luft ska alltid följas. Texten justeras till ”Platsen i korsningen Sidsjövägen/Sörnackstavägen...”</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p>
<p>MBT-ä13 Strömstadsvägen</p> <p>Området har en annan placering än i samrådet och ligger nu närmare Hulivägen. Den lokala riktlinjen om buller bör därför kompletteras med att utformningen och val av bostadshus ska anpassas för att minska buller från Göteborgsvägen och Hulivägen.</p>	<p>Synpunkten tillgodoses. Dock pågår redan ett detaljplanearbete för området. Synpunkten skickas därför vidare till detaljplanehandläggaren.</p>	<p>Ja</p>
<p>MBT-ä20 Sågvägen-Medskogsbron</p> <p>Avgränsningen av den delen av området som ligger nordöst om kraftledningen bör anpassas till befintlig bebyggelse för att värna om friluftslivet och landskapsbilden. Stigen från Sidsjön mot Arboretum och Fågelbergsstugan bör inte ingå i området och närmiljön närmast behöver ha en avskärmande skogsbård.</p>	<p>Kartan ändras så att bara befintliga fastigheter är MBT. Status ändras till pågående.</p>	<p>Ja</p>

<p>VIF-ä13 Gårdsjön</p> <p>Efter samrådet har området utökats norrut till att bli dubbelt så stort. Den nya delen ligger nära Stormyran som är ett Natura 2000-område och av riksintresse för naturvård. Stormyran är hydrotopografiskt mycket intressant genom att den utgör en koncentriskt uppbyggd mosse med ett mosseplan innehållande ett synnerligen välutvecklat gölsystem, kantskog och laggkärr. Myren är en av de nordligaste av denna typ och saknar helt allvarliga ingrepp. Det är ett ornitologiskt värdefullt område. Bevarandet av våtmarkens värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot bland annat dränering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner bör ej utföras.</p> <p>Genom föreslaget verksamhetsområde rinner Gårdsjöbäcken från Gårdsjön samt ett vattendrag som har sitt ursprung från myren. Strandskydd råder därmed i stora delar av området.</p> <p>Gårdsjöbäcken rinner vidare till Majån som i sin tur rinner till Bölesjön, Skrängstasjön via Stångån och till slut ut i Ljungan. Det är viktigt att inte negativt påverka vattenkvaliteten och miljökvalitetsnormer för Majån och Stångån nedströms. Detta värdefulla vattensystem tillhör ett prioriterat område med pågående restaurering och planerad dammutrivning för att förbättra för havsvandrande arter som ål, havsöring och flodnejonöga. Flodkräfta och flodpärlmussla finns även i vattensystemet vilket visar att det finns höga naturvärden som måste skyddas.</p> <p>De hydrologiska förutsättningarna måste undersökas innan exploatering för att inte riskera att påverka den mycket skyddsvärda Stormyran och bäckarna i området. Området bör anpassas till detta och relevanta lokala riktlinjer bör finnas.</p>	<p>Texten kompletteras med information om naturvärden enligt yttrandet. Texten kortas ner något.</p> <p>Texten läggs till som en lokal riktlinje</p>	<p>Ja</p> <p>Ja</p>
---	--	---------------------

<p>Den lokala riktlinjen om att bäcken är viktig för avvattnings av framtida järnväg är olämplig. Den bör tas bort eller formuleras om till att bäcken ska skyddas från föroreningar från järnväg och att vattenkvaliteten inte får försämrats.</p>	<p>Riktlinjen justeras med text från yttrandet.</p>	<p>Ja</p>
<p>LBK</p> <p>Det är positivt att det finns en riktlinje för kategorin LBK som säger att lövskogsbrunn ska bevaras för att det är ett viktigt habitat för många arter. Den schematiska skissen över principer för komplettering av bebyggelse nämner dock att bebyggelsegrupper bör inpassas i brynzoner. Detta säger emot varandra. Brynzoner som är övergången mellan öppen mark och skog, speciellt lövskog, bör inte byggas bort utan istället bevaras.</p>	<p>Princip för hur förtätning kan ske läggs till. Texten förtydligas med att inte förtäta i brynzoner med lövskog för att skydda biologisk mångfald och särskilt mnemosynefjärilen. Lokala riktlinjer finns redan om mnemosynefjärilen.</p>	<p>Ja</p>

Nr. 35. Stadsbyggnadskontoret

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>Redovisning av grönområden och park GPP</p> <p>Samrådredogörelse har besvarat Stadsbyggnadskontoret synpunkter på redovisning av grönområden och parker, dock bara på vissa delar av synpunkten. I samrådet framfördes att grönområden inte bör pekas ut i markanvändningskartan för utvecklingsområden med ny struktur av gator och bebyggelse. Om placeringen behöver förändras från översiktsplanens markanvändningskarta sker en avvikelse till översiktsplanen, vilket innebär krav på utökat förfarande vid detaljplaneläggning och att översiktsplanens ställningstagande även kan få betydelse vid en eventuell framtida prövning vid överklagande av detaljplanen.</p> <p>Norra Kajen är ett exempel men stadsbyggnadskontoret anser att detta bör gälla samtliga områden med ny struktur. Även Södra Kajen och Katrinehill bör redovisas som utbyggnadområden där grönområdena utgör en del av utbyggnaden.</p>	<p>Det är rimligt att ÖP gör någon form av ställningstagande till att grönyta behövs i såväl karta som text. Detta då det behövs stora grönytor för att tillgodose befolkningens behov och ett behagligt lokalklimat.</p> <p>Konsekvenstexterna för Norra kajen, Södra kajen och Katrinehill uppdateras med skrivningar om konsekvenserna av utpekade grönytor.</p> <p>Riktlinjer inom GPP kompletteras med riktlinjer från MBK som rör torg och vattenkontakt.</p>	<p>Nej</p> <p>Ja</p> <p>Ja</p>
<p>Hårdgjorda kajer och torg</p> <p>Då GPP fortsatt pekas ut för områden som består av eller som är planlagda för torg eller kaj kvarstår Stadsbyggnadskontorets synpunkt.</p>	<p>Ytorna längre österut har en potential att bli mer grönnare och knyta ihop parken vid brofästet med havet, en park någonstans i mitten av norra kajen och vidare upp mot Norra berget. Riktlinjer inom GPP kompletteras med riktlinjer från MBK som rör torg och vattenkontakt.</p>	<p>Delvis</p>
<p>SBS – Sammanhängande bostadsbebyggelse småskalig, Njurundakusten</p>	<p>Texten för SBS har reviderats i samråd med styrgruppen för översiktsplanarbetet.</p>	<p>Ja</p>

<p>Det bör framgå att kommunala, statliga och privata investeringar kan komma att krävas om kommunen pekar ut dessa områden för ny bebyggelse och utökade bygggrätter. Stadsbyggnadskontoret uttryckte detta i samrådet samt att det finns behov av riktlinje om att förutsättningarna för hållbart resande ska belysas vid utvecklad eller ändrad markanvändning.</p> <p>Samrådsredogörelsen anger att en kompletterande riktlinje lagts till men det saknas fortsatt inom SBS. Aktuell text är inte heller tydlig om behovet av ökade investeringar som en konsekvens av fler bosatta inom SBS-områden. Förvaltningens synpunkter från samrådet kvarstår därför.</p>		
<p>Alnö</p> <p>Efter samrådet har riktlinjer från FÖP Alnö inarbetats i översiktsplanen, vilket är positivt. Principskissen för karaktärsområde E i FÖP Alnö saknas dock fortfarande. Den bör läggas in under LBK för Norra Alnö kulturbygd. Samtidigt kan principskissen även vara relevant i andra delar av kommunens landsbygdsområden. Även den principskiss som lyfts in i SBS för Alnö kan vara användbart för att visa hur komplettering inom befintliga bebyggelsemiljöer kan ske inom landsbygdsområden.</p> <p>Bullerkartläggning för västra Alnö och beskrivningar av karaktärsområden ska ha lagts till i planeringsunderlag men kan under granskningen inte hittas där. Det bör säkerställas att detta underlag kommer med.</p>	<p>Synpunkterna tillgodoses. Bullerkartan för Alnö togs fram under samrådet men det är riktigt att den inte är publicerad bland planeringsunderlaget. Nu är den publicerad.</p>	<p>Ja</p>
<p>E14</p> <p>I samrådet spelade förvaltningen in att eftersom Trafikverket fortfarande har kvar flera utredningsalternativ för E14 blir det otydligt att enbart N2 visas i</p>	<p>Samtliga alternativ föreslås ingå i antagandehandlingen</p>	<p>Ja</p>

<p>kartan. Därför bör markanvändningskartan kompletteras med alla kvarstående utredningsalternativen. Svaret var att de andra alternativen inte pekats ut eftersom kommunen förespråkar N2 och att de andra förslagen är längs med befintliga vägar vilket innebär att det inte blir några större markanspråk. Även om övriga förslag ligger längs med befintliga vägar kommer det innebära markanspråk utanför den befintliga vägen, särskilt vid trafikplatserna. Innan Trafikverket fattat sitt beslut bör samtliga korridorer redovisas i markanvändningskartan.</p>		
<p>LBK – NFK</p> <p>Stadsbyggnadskontoret noterar att flera områden som i samrådet markerades som LBK – tätortsnära kulturlandskap ändrats till kärnområde för natur- och friluftsliv. Områdena vid Häljum, Berga by och Nolby bör pekats ut som LBK och beskrivningar över områdena finns även kvar som riktlinjer inom LBK.</p>	<p>Tack för synpunkten. Områdena ska såklart vara LBK. Något har gått fel när kartan reviderats.</p>	<p>Ja</p>
<p>Utvecklingsinriktning</p> <p>I samrådet framförde Stadsbyggnadskontoret att ytterligare koppling över Selångersån bör redovisas vid Badhusparken och vid Selångersfjärdens utlopp (område 1 i kartlänk). Selångersfjärden utreds som ett kommande kommunalt naturreservat och parkavdelningen arbetar för att utveckla Badhusparken. Även om det utgör framtida behov är det av betydelse att dessa ambitioner uttrycks i översiktsplanen för att hänsyn ska tas kring detta vid utveckling av områdena.</p>	<p>Synpunkterna tillgodoses med en notering om att det finns andra objekt under planperioden som är mer prioriterade.</p>	<p>Ja</p>
<p>Landsbygd, övrig landsbygd (LBY)</p> <p>Stadsbyggnadskontoret föreslog i samrådet att LBY inom utpekade utvecklingsstråk kan ändras till LBY-u i markanvändningskartan.</p>	<p>I den lokala utvecklingsinriktningen ser man vilka stråk som är lämpliga för utveckling. Konsekvenser kopplade till detta förtydligas.</p>	<p>Ja</p>

<p>Samrådsredogörelsen anger att det är ett alltför omfattande arbete att peka ut dessa områden för hela kommunens yta.</p> <p>Förvaltningen förstår att det är svårt att sätta lämpliga gränser mellan utvecklingsområden på landsbygd och områden ny bebyggelse i huvudsak inte bör koncentreras. Att använda övergripande stråk kan därför vara en mer lämplig väg att gå. När översiktsplanen samtidigt tar ställning för utveckling längs vissa stråk, som den lokala utvecklingsinriktningen redovisar, är det viktigt att även fånga upp konsekvenser av denna viljeinriktning. I likhet med SBS kan utveckling i landsbygdsområden ställa krav på kommunala, statliga och privata investeringar. Stadsbyggnadskontoret anser att detta behöver beskrivas som konsekvens för ”utvecklingsstråk i landsbygden”.</p>	<p>I ÖP2040 är det i områden med status ”utvecklad” eller ”ändrad” markanvändning som den stora utbyggnaden förväntas ske. Statusen kan också användas som stöd för turordning för vidare planläggning.</p>	
<p>Västra Nacksta VIF-ä7</p> <p>Stadsbyggnadskontoret vill poängtera att markanvändningskartan behöver förändras för att ge stöd för den anslutningsväg som Västra Nacksta är beroende av. Frågan kommer hanteras i det uppstartade planarbetet för Västra Nacksta men inledande studier visar att ett fjärde ben till cirkulationsplatsen vid Tegelvägen kan vara en trolig lösning.</p> <p>Stadsbyggnadskontoret vidhåller att avgränsning av MBV-u vid Rättpsykiatriska regionkliniken kan utökas söderut inom mark som är markerad som LBY (3).</p> <p>Utöver genomförd förstudie som fokuserar på industri/verksamhetsområde i det flackaste området väster om kraftledningsgatan så har en privat fastighetsägare norr om området tagit emot massor från Trafikverket och fyllt ut inom sin fastighet. (4). Stadsbyggnadskontoret ser även att denna yta kan vara aktuell för verksamhetsmark och anser därför att det bör ingå i VIF-ä7.</p>	<p>Kartan ändras från GPP och MBT-u till MBV-u. Ny text om MBV-u läggs till. Vikten av väganslutning, möjligheten att kombinera med ett grönstråk och att det finns en bäck i området beskrivs i texten.</p> <p>Området har inte varit med i samrådet. Därför läggs det inte till efter granskningen. MBV kan dock prövas inom LBY.</p> <p>Kartan ändras enligt förslag.</p>	<p>Ja</p> <p>Nej</p> <p>Ja</p>

<p>Katrinehill</p> <p>Stadsbyggnadskontoret framförde i samrådet att Katrinehill i markanvändningskartan bör redovisas som MBT-ä16 och att översiktsplanen inte ska peka ut grönstråk för utvecklingsområden där en ny struktur ska bestämmas. I samrådsredogörelsen anges det att det inom det avslutade detaljplanarbetet för Katrinehill identifierades lämpliga lägen för grönstråk som även översiktsplanen redovisar.</p> <p>De grönstråk som ingick i planarbetet placerades där utifrån kunskap om natur- och rekreationsvärden men även utifrån placering på bebyggelse och gator. Eftersom grönstråken är en viktig del av en bebyggd miljö är det rimligt att dess utbredning förändras om gator och bebyggelse placeras på ett annorlunda sätt. Det är därför olämpligt att i förväg redovisa ytor i markanvändningskartan när det inte är bestämt hur strukturen i övrigt kommer att se ut. En övergripande vilja att grönstrukturen ska finnas i öst-västlig och nord-sydlig riktning för att hänga ihop med stadens översiktliga grönstruktur kan fångas upp i riktlinje och beskrivning över området.</p> <p>Även om ambitionen varit att fånga kunskap från arbetet med Katrinehill går också utpekandet av gröna värden i översiktsplanen längre än vad som är motiverat utifrån genomfört planarbete. Kärnområde för Grodtjärn (NFK-u) avgränsas österut i enlighet med ÖP 2021. Genomförd naturvärdesinventering inom planarbetet pekar framförallt på värden längs Mårtensbäcken och även inspel om rekreation talade för ett mer avgränsat kärnområde vid Grodtjärn. Inom den östliga delen av NFK-u för Grodtjärn (5) fanns i planarbetet behov av öst-västligt grönstråk men även ytor för bebyggelse. Planarbetet kunde efter detaljerade studier visa ett underskott vilket var en stor bidragande faktor till att projektet avslutades. En slutsats är därför att ett möjligt framtida</p>	<p>Föreslagna grönstråk kan inrymma en rundslinga i stället för östligt läge för spår. Behovet av grönyta ökar ju mer vi bygger. Därför är det viktigt att visa var grönstråken kan placeras. I detta område har översiktsplanen pekat ut grönstråk men inte kvarters- och stadsdelsparker. Om det finns skäl att placera grönstråken på ett annat sätt kan detta hanteras i kommande detaljplanearbete om det går att hitta en bättre helhetslösning.</p> <p>NFK-u Grodtjärn östliga delar byter beteckning till GPP-u.</p> <p>Mårtensbäcken ingår i GPP och NFK.</p> <p>Texten om östligt läge för spår ändras för MBT-ä16.</p>	<p>Delvis</p>
---	---	---------------

<p>projekt av hela MBT-ä16 är beroende av ytor som går att exploatera. Att peka ut detta område som kärnområde med starkare skydd än GPP går därmed emot kunskapen från genomfört planarbete.</p> <p>Efter samrådet har text om Katrinehill förändrats där det nu anges att det vore önskvärt om motionsspåret kan bibehållas i ett östligare läge. Även denna inriktning har stor påverkan på förutsättningar för stadsdelens struktur i den mycket utmanande terrängen. Stadsbyggnadskontoret anser att den nya skrivningen om motionsspåret bör tas bort. Det finns även utpekande i den lokala utvecklingsinriktningen om grönt rekreativstråk som följer dagens dragning av motionsspår. Om inte hela området redovisas som MBT-ä16 där bland annat grönstråk ingår bör utpekande av rekreativstråk följa utpekande i markanvändningskartan.</p>		
<p>Nacksta 5:6</p> <p>Stadsbyggnadskontorets synpunkt om avgränsning av MBT-ä16 vid Nackstavägen från samrådet kvarstår. Vid Nackstavägen bör mark söder om vägen ingå i MBT-ä16 (6).</p>	<p>Synpunkten tillgodoses</p>	<p>Ja</p>
<p>Getberget</p> <p>Stadsbyggnadskontoret välkomnar att områdets avgränsning setts över för att tydliggöra koppling mot Enhörningsvägen. Samtidigt har den nya avgränsningen minskat ner MBT-ä22 väl långt åt söder. Mark som kan vara aktuell för bostadsbyggelse ingår därför nu inom område för GPP. Mark- och exploateringsavdelningen har även tagit emot en ansökan om markanvisning inom denna yta. Stadsbyggnadskontoret anser att MBT-ä22 bör utökas i norr, i enlighet med den avgränsning som lämnades i samrådsyttrandet (8). En avgränsning som följer utpekade utvecklingsområde i ÖP2021. Kommande</p>	<p>Karta och text justeras.</p>	<p>Ja</p>

<p>detaljplanläggning behöver därefter pröva lämplig struktur med bebyggelse, gator och grönområde inom MBT-ä22.</p>		
<p>Bredsand</p> <p>I samrådet spelade Stadsbyggnadskontoret in att en järnvägsstation bör pekas ut i Bredsand. I samrådsredogörelsen är svaret att det är viktigt att planera för en tågstation i Bredsand men inget utpekande har skett i markanvändningskartan. Eftersom andra framtida tågstationer som de i Vattjom och Kvissleby är utpekade i markanvändningskartan borde även stationen i Bredsand vara det.</p>	<p>Synpunkten tillgodoses</p>	<p>Ja</p>
<p>Bobacke-Liden</p> <p>Stadsbyggnadskontoret föreslår att område 9 pekas ut som VIF alternativt MBV. Området bedöms som lämpligt med rådande terrängförhållanden som Liden med omnejd annars har att erbjuda.</p>	<p>Området kan prövas för VIF eller MBV även om ÖP säger LBY. Vi har valt att hålla översiktsplanen mer flexibel där trycket är mindre för att kunna möta de förfrågningar som dyker upp.</p>	<p>Nej</p>
<p>Skedlo - Njurunda</p> <p>Då den västra korridoren valts för järnväg söder om Njurundabommen kan översiktsplanen gärna föra ett resonemang om möjlig framtida markanvändning den dagen järnvägen flyttas därifrån.</p> <p>Redan idag bör ett område inom riksintressekorridoren vara aktuellt för småskalig verksamhet, MBV (10). Inom området finns redan befintlig verksamhet och Stadsbyggnadskontoret bedömer att ytan har goda förutsättningar för en fortsatt verksamhetsutveckling.</p>	<p>Synpunkten tillgodoses. Text läggs till under TIJ pågående.</p>	<p>Ja</p>
<p>Sundsbruk, MBC-u</p>	<p>Synpunkten tillgodoses</p>	<p>Ja</p>

<p>MBC-ä i Sundsbruk längs med Norra vägen i höjd med MBV-ä7 bör ändras till MBT då det är fördelaktigt att koncentrera centrumfunktionerna vid Johannedalsvägen istället för att sprida ut de på fler platser. Då finns förutsättningar för ett starkare centrum.</p>		
<p>Nedansjö Den utpekade tågstationen i Nedansjö bör tas bort då befolkningsunderlaget på platsen är för litet och att det inte är sannolikt att ett stationsläge prioriteras på platsen inom överskådlig framtid.</p>	<p>Det föreslås inget nytt stationsläge i Nedansjö. På platsen finns ett gammalt stationsläge. Vi delar uppfattningen att den inte bör prioriteras inom överskådlig framtid.</p>	<p>Nej</p>
<p>Kvissleby Vid Harabergsbron finns behov av gång och cykelväg vilket antingen kan åstadkommas genom att rusta upp befintlig gång- och cykelbro, använda befintlig bilbro eller att bygga en ny gång- och cykelbro. Den lokala utvecklingsinriktningen kan i likhet med andra identifierade behov även peka ut denna koppling under ”framtida koppling cykelstråk/bro/färja”.</p>	<p>Synpunkten tillgodoses</p>	<p>Ja</p>
<p>Johannedal-Filla Ett område söder om Alnöbron är i översiktsplanen utpekad som GPA, grönområde och park – avskärmande grönska. Inom utpekad område 11 saknas dock grönska och det går därför att ifrågasätta den avskärmande effekten. Området ligger i anslutning till VIF-ä3 och då även detta område har goda förutsättningar för verksamhetsmark anser Stadsbyggnadskontoret att VIF-ä3 bör utökas hit. För att skapa förutsättningar för ett sammanhängande verksamhetsområde kan även yta inom område 12 ändras från GPP-u till MBV-ä1. Inom MBV-ä1 finns riktlinje om att tillgänglighet till stigar och värden för natur och</p>	<p>Område 11 GPA enligt yttrandet ligger nära Ljustabäcken som mår bra av en buffert. MBV-ä1 utökas över det i granskningshandlingen föreslagna grönstråket. Grönstråket placeras istället i den norra delen av VIF-ä3. Stråket hänger ihop med ett grönstråk i Ljustadalen och bör bli grönare än det är. Stråket är relevant och har ytterligare potential för såväl rekreation som spridningskorridor.</p>	<p>Ja</p>

rekreation ska säkerställas. Det nord-sydliga grönstråk som översiktsplanen redovisas fångas därför upp genom riktlinje.		
<p>MBT, MBK, MBC</p> <p>Riktlinje om strandskydd kan justeras genom att ta bort ”aktuell” ur texten nedan. Det öppnar upp för att pröva upphävande av strandskydd även för platser där en ny hållplats utgör en del av en planläggning.</p> <p><i>Lokaliseringsprövningen ska visa om bostäderna kan placeras utanför strandskyddat område och inom 400 meter från aktuell hållplats för kollektivtrafik.</i></p>	Synpunkten tillgodoses	Ja
<p>VIF-ä13 Gårdsjön</p> <p>Två riktlinjer finns som båda berör hänsyn till bäckar. Dessa kan förslagsvis skrivas ihop till en samlande riktlinje.</p>	Riktlinjerna avser två olika perspektiv kopplade till bäckens värden respektive funktion. Det blir svårare att tyda riktlinjerna om de skrivs ihop till en riktlinje. Riktlinjerna bearbetas.	Nej

Nr. 36. Lantmäterinämnden

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Inga synpunkter.		Nej

Nr. 48. Kultur- och fritidsnämnden

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Mycket bra att viktiga rekreationsstråk kompletterats den lokala utvecklingsinriktningen! Länk som saknas mellan Fågelberget och västerut.	Tack för synpunkterna. Kartan kompletteras.	Ja
Förtätning längs Göteborgsvägen Synpunkten om att bevara grönstråk längs Hulispåret kvarstår. Den kommenteras inte i samrådsredogörelsen. Med förslaget om förändrad markanvändning så blir det än viktigare att förtydliga att stråket har en viktig funktion för rekreation.	Vi ber om ursäkt om ni inte fått svar på den synpunkten. Området förtätning längs Göteborgsvägen har strukits ut översiktsplanen redan till granskningshandlingen. Texten kompletteras i området Strömstadsvägen. Arbetet med att ta fram en detaljplan för bebyggelsen i MBT-ä13 har påbörjats. Det har framkommit i detaljplanearbetet att det går att flytta elljusspåret ut på ängarna och koppla på det befintliga vid MBT-ä13 västra hörn. Det nya läget innebär att det fortfarande finns ett elljusspår, det ligger på avstånd från bebyggelsen men det kommer inte se ut exakt som idag och eventuellt är det inte träd längs hela sträckan. Även idag finns skidspår	Nej

	<p>vid Hulistugan som går öppet på fälten och som ändå är rekreativa.</p> <p>En dialog om var motionsspår och anslutande skidspår ska placeras förs bäst inom ramen för pågående detaljplanearbete. Nämndens synpunkter skickas därför vidare till detaljplanehandläggaren.</p> <p>Markanvändningen LBK syftar till att skydda kulturhistoriska värden och landskapsbild. I det här fallet innebär bestämmelsen att motionsspåret kommer att gå i jordbrukslandskap vilket också är en grön och rekreativ miljö.</p> <p>De lokala riktlinjerna för MBT-ä13 omarbetas för att bättre passa den nya områdesavgränsningen. De nya lokala riktlinjerna ska säkerställa att det fortfarande ska gå att åka skidor och promenera till Hulistugan från närbelägna bostadsområden samt att det blir en skyddande trädridå mellan Hulistugan och de nya bostäderna. Trädridån anses vara extra viktig just invid Hulistugan på grund av stugans funktion som utflyktsmål.</p> <p>Förslag till nya lokala riktlinjer:</p> <p><i>Ett visuellt skydd i form av träd och vegetation ska finnas mellan Hulistugan och ny bebyggelse i MBT-ä13.</i></p> <p><i>Befintliga rekreativa stråk och rörelseriktningar ska fortsatt vara framkomliga och trädkantade. Möjligheten att åka skidor till Hulistugan från angränsande</i></p>	
--	--	--

	<i>bostadsområden och friluftsområden ska finnas kvar liksom ett elljusspår med utgångspunkt från stugan.</i>	
<p>Matfors</p> <p>Synpunkten att beskriva rekreativvärdena kring Matfors har negligerats. Vi anser fortsatt att det vore logiskt att ta med dem med tanke på att det beskrivs för övriga områden.</p> <p>Synpunkten om att skydda området närmast älven mot exploatering kvarstår.</p>	<p>Se svar i samrådsredogörelsen.</p> <p>Det finns flera NFK-u som inte är beskrivna, inte bara i Matfors utan spritt i kommunen. Vi har valt att beskriva dem där vi ser möjliga konflikter med annan markanvändning. Värdena finns där oavsett om de är beskrivna eller inte.</p>	Nej
<p>MBT-ä5</p> <p>Bra att bebyggelseområdet inte längre täcker den populära utflyktsplatsen! Men att lägga ett område inuti elljusspåret gör att spåret inte kommer kunna nyttjas för skidåkning. Att flytta spåret upp i berget norrut är inget bra alternativ då lutningen är alltför brant. Spåret är mycket viktigt för alla boende i området och området kommer inom kort att utvecklas med bidrag från Länsstyrelsen. Platsen används även av Hellbergsskolan.</p> <p>Om ytan trots allt bibehålls som MBT, så måste spåret ges plats norr om tomterna, med tillräckligt avstånd till bebyggelsen, så att det går att behålla dess funktion.</p>	Texten för området kompletteras.	Ja
<p>MBT-ä6</p> <p>I områdets sydvästra del finns en fotbollsplan med naturgräs. Om området exploateras behöver den ersättas på annan plats.</p>	Vi har förstått det som att det planeras för en ny räddningsstation på platsen. Eftersom ytan redan är planlagd för allmänt ändamål, vilket är förenligt med en räddningsstation, har inte översiktsplanen haft något med valet av lokaliseringen att göra. Vi har dock lyft frågan om fotbollsplanen när vi kunnat och kommer fortsätta att	Nej

	göra så. Vi uppmanar Kultur och fritid att göra detsamma.	
<p>MBT-ä7 och ä8</p> <p>Bra att området anpassats till Ryggisspåret funktion. Med förslaget bör det gå att dra om spåret så att det fortsatt får ett stort värde för närboende.</p>	Tack för synpunkten.	Nej
<p>MBT-ä12</p> <p>Områdena stämmer inte med förslag i samrådshandling för pågående detaljplan. Förslaget i översiktsplanen är bättre anpassat till rekreationsområdet, men för att hitta en bra dragning för motionsspåret vore det önskvärt att kunna skära av det sydvästra hörnet en aning, se kartbild</p>	Tack för att ni uppmärksammat oss på detta. Översiktsplanen och den pågående detaljplanen har synkats med varandra.	Ja
<p>MBT-ä13</p> <p>Det är positivt att översiktsplanen tar hänsyn till Granloholms värden avseende avstånd och grönområden mellan bostadsområdena. I detaljplaneprocessen det viktigt att ny bebyggelse inte kommer för nära Hulistugan och det öppna landskapet runtomkring. Effekten av ny bebyggelse kan dämpas genom att bevara och utveckla hög växtlighet såsom exempelvis tall.</p>	<p>Vi håller med om att sparad vegetation i skogsbrynet är ett bra sätt att minska den nya bebyggelsens påverkan på befintlig landskapsbild. Samtidigt finns ett motstående intresse att de boende i de nya husen också vill ta del av utsikten. Vegetation av den här typen rymms inom markanvändningen MBT och behöver inte särskilt markeras i kartan.</p> <p>De lokala riktlinjerna för MBT-ä13 har omarbetats för att tydligare skydda miljön runt Hulistugan. Den angränsande markanvändningen LBK innebär också ett skydd av kulturlandskapet och landskapsbilden.</p> <p>Synpunkten har vidarebefordrats till planhandläggaren för pågående detaljplaneprocess.</p>	Ja

<p>Översiktsplanen ska ge den övergripande strukturen för markandvändningen i kommunen, medan detaljplanläggningen hanterar mer detaljerade frågeställningar för hur marken ska användas. De förslag på grönytor som Kultur och fritid lämnat för de tre ytorna inom MBTä18 är av övergripande karaktär och vi anser därför att de bör behandlas inom ramen för Översiktsplaneringen, och inte vid detaljplanläggningen som är förslaget i granskningshandlingen.</p> <p>Bifogat en idé för att optimera markanvändningen för såväl bebyggelse (rött) som rekreation (grönt). Den omfattar en tanke om att flytta kraftledningarna (röd linje) till ett nordligare läge, där möjligheten för bebyggelse är dålig, samt rekreativvärdena är låga.</p>	<p>Det här har varit en svår fråga i översiktsplanen. Det finns de som anser att mer grönstråk och parker ska planeras i detaljplaneskedet och andra som anser att det bör göras i översiktsplanen. Det förslag vi landat i är resultatet av kompromisser.</p> <p>Kraftledningar kan flyttas när de begär ny koncession. Vi tar med oss förslaget men uppmanar kultur och fritid att bevaka frågan när koncessionen förnyas.</p>	<p>Nej</p>
<p>MBT-ä19</p> <p>Inför nya detaljplaner bör stor hänsyn tas till befintliga kulturvärden och landskapsbild.</p>	<p>Texten kompletteras.</p>	<p>Ja</p>
<p>MBT-ä20</p> <p>Bra skrivning i riktlinjerna om gröna släpp.</p> <p>Inför nya detaljplaner bör stor hänsyn tas till befintliga kulturvärden och landskapsbild. Ny bebyggelse i delen av området som ligger nordöst om kraftledningen kan komma att påverka Sidsjöområdets karaktär och landskapsbild vilket är synligt genom befintlig bebyggelse som tillkommit de senaste åren. Det är därmed viktigt att träd och växtlighet bevaras, samt att ny bebyggelse undviks. Ändringar av befintlig bebyggelse bör anpassas till enhetliga kulörer och material som inte riskerar att dominera landskapsbilden.</p>	<p>Tack!</p> <p>Texten uppdateras. Ytan nordöst om kraftledningen anpassas till befintliga tomter.</p>	<p>Ja</p>

<p>MBT-ä35</p> <p>Värna om terränganpassning och skogsslänten.</p>	<p>Texten uppdateras om terränganpassning.</p>	<p>Ja</p>
<p>MBK-u Stenstaden</p> <p>Bra skrivning om behovet av stadsdelspark.</p> <p>Komplettera den sista riktlinjen att även nämna park då behovet av stadspark är stort och parkeringsytorna de enda möjliga ytorna att tillskapa en sådan, tex ” Det är viktigt att hushålla med marken i centrala staden. De stora öppna parkeringsytorna i Stenstaden bör bli färre och på sikt ersättas av bostäder, parker, verksamheter eller annat som tillför staden liv...”</p>	<p>Tack!</p> <p>Texten uppdateras.</p>	<p>Ja</p>
<p>MBK-ä1</p> <p>Vi antar att ni menar att den typen av grönstråk kan ingå i MBK? Vi delar inte uppfattningen om att det är olämpligt som grönstråk.</p>	<p>Ja, vi menar att gröna stråk kan ingå i MBK likväl som parker och gator.</p>	<p>Nej</p>
<p>MBK-ä2</p> <p>Önskvärt vore en tydligare riktlinje vad avser tillgänglighet till strandlinjen, så att hela strandlinjen säkras för allmänheten.</p>	<p>Riktlinjen anses vara tillräckligt tydlig</p>	<p>Nej</p>
<p>MBV-ä2</p> <p>Området kallat ”Elinsmyran” har troligtvis tidigare varit en kalkälla till Igeltjärnstorpet och under ca 1930-talet fram till 1900-talets mitt även mineral-vatten och läskfabrik. Vid planläggning av MBV-ä2 är det viktigt att befintliga stigar och området kring Elinsmyran och kalkällan inte påverkas.</p>	<p>Texten kompletteras utifrån yttrandet och med lokal riktlinje om att se till att släpp hänger ihop mellan befintliga grön- och naturområden. Se även svar till miljönämnden.</p>	<p>Delvis</p>
<p>MBV-ä9</p>	<p>Området utgår ur översiktsplan Sundsvall 2040.</p>	<p>Ja</p>

<p>Området befinner sig inom riksintresse för kulturmiljövård ”Ljungans dalgång” . Delar av området är inte bara kalhygge utan utgörs av öppen betesmark och bidrar till det äldre kulturlandskapet i Stöde med sluttande åkermarker mot älven och äldre gårdsbebyggelse. Kultur- och fritid ställer sig därför kritisk till ny främmande bebyggelse i detta område.</p>		
<p>VIF-ä5 Mycket positivt att området norr om Hulivägen slopats. Förslag på område som planeras som LBK istället för VIF vid VIF-ä2</p>	<p>Tack för synpunkten. Behovet av yta för verksamhetsmark är stort. Ytan behålls.</p>	<p>Nej</p>
<p>VIF-ä13 Genom det norra området sträcker sig en skogsbilväg som nyttjas för Ovensjöspåret vintertid. Vid planläggning bör en omdragning av spåret utredas, alternativt ny startplats för spåret som går vidare österut från föreslagen exploateringsyta.</p>	<p>Texten uppdateras med en upplysning om spåret.</p>	<p>Ja</p>
<p>VIT-u Birsta handelsområde Den östra delen av området har en relativt stor yta med jordbruksmark som gör att kulturlandskapet till viss del fortfarande är historiskt läsbart, varför Kultur- och fritid starkt rekommenderar att detta inte bebyggs. Konsekvenserna för kulturmiljön bör i alla fall synliggöras i underlaget.</p>	<p>Konsekvenstexten uppdateras. Området är redan detaljplanelagt för handel.</p>	<p>Ja</p>
<p>VIB-u Friluftsmuseet Norra Berget som besöksmål</p>	<p>Även NFK är besöksmål. Dock är riktlinjerna för NFK bättre anpassade för ex Norra Stadsberget som är</p>	<p>Nej</p>

<p>I ÖP 2040 klassas Norra Stadsberget som kärnområde för natur- och friluftsliv (NFK). I samrådet föreslog kultur- och fritidsnämnden att friluftsmuseet, som är ett eget skötselområde i naturreservatet, ska klassas som besöksanläggning (VIB). Motivet är att friluftsmuseet är ett stort och viktigt besöksmål i kommunen och att klassningen VIB främjar fortsatt utveckling av friluftsmuseet som besöksmål.</p> <p>I arbetet med översiktsplanen har gjorts bedömningen att NKF är den markanvändning som passar bäst för området. I VIB finns inga riktlinjer som beskriver hänsyn till natur då det i första hand avser byggda anläggningar snarare än natur.</p> <p>Kultur- och fritidsnämndens bedömning gällande friluftsmuseet, som är en byggd miljö som är och utvecklas som besöksmål, är att det bör klassas som besöksanläggning (VIB).</p>	<p>naturreservat. Texten om NFK uppdateras med att de ofta är viktiga besöksmål för turism.</p>	
<p>4.3.1 TAV</p> <p>Bra kompletterande riktlinje angående ekosystemtjänster.</p>	<p>Tack för synpunkten.</p>	
<p>4.4.4 TAM</p> <p>Bra kompletterande text om passage öster om Blåberget.</p>	<p>Tack för synpunkten.</p>	
<p>GPP-u</p> <p>Strandpromenad Ankarsvik</p> <p>Bra förslag att lägga den samfälliga vägen som GPP. Men vad vi ser av granskningshandlingen så ligger den fortfarande som MBT.</p>	<p>Kartändringen är nu gjord.</p>	<p>Ja</p>
<p>Västhagens IP</p>	<p>Ytan är en av få platser där det går att ha en trädrad som binder ihop ån med Norra Stadsberget. Det finns idag en</p>	<p>Nej</p>

<p>I ÖP 2040 klassas Västhagens IP som grönområde och park (GPP). Västhagens IP är belagd med konstgräs och är en viktig anläggning för både skolidrott och föreningsidrott. Med tanke på att Västhagens IP inte är en grönyta i naturligt bemärkelse och inte kommer att omvandlas till en sådan inom planperioden för ÖP 2040 behöver klassningen ändras.</p> <p>I arbetet med ÖP görs bedömningen att Västhagens IP ska pekas ut som GPP. Motivet är att det är viktigt att visa på viljeinriktningen att åstadkomma ett grönt stråk mellan ån och Norra Berget. Kultur- och fritidsnämndens synpunkt kvarstår. Att peka ut Västhagens IP som GPP kan försvåra framtida utveckling av Västhagens IP. Det framstår som orimligt att peka ut ett område som GPP om det inte kommer att omvandlas till GPP inom planperioden.</p>	<p>trädrad mellan fotbollsplanen och Engelska skolan. Ytan kvarstår.</p>	
<p>4.5.3 NFK Norra berget</p> <p>Den föreslagna bebyggelsen är mycket bättre anpassad till Ryggisspåret. Området MBT-ä7 används idag flitigt av allmänheten och innebär en klar försämring av rekreationsvärdena. Övriga två områden är mindre nyttjade.</p>	<p>Tack för synpunkten.</p>	<p>Nej</p>
<p>Nedre Ljungan</p> <p>Vår synpunkt avser främst gränsen mot MBT-områdena. Eftersom gränsen går exakt i strandlinjen kan man tolka det som att det enbart är själva vattenytan som avses, men de största värdena berör strandpromenaderna. Därför vore det pedagogiskt att dra in kärnområde</p>	<p>Ytor nämnda MBT kan också innehålla gröna ytor.</p>	<p>Nej</p>
<p>Hattberget Sillre</p>	<p>Ytor nämnda LBY kan också innehålla gröna ytor.</p>	<p>Nej</p>

Bra att området justerats, men en liten del av stigen går fortfarande utanför området.		
7 Genomförande Arbetsätt Komplettera med en riktlinje om att barnkonsekvensanalys genomförs vid detaljplanläggning som berör barn. Genom en konsekvensanalys utifrån barnets bästa säkerställs att hänsyn tagits till barnets perspektiv. I de fall där barnets perspektiv inte kan prioriteras bör det framgå varför.	Översiktsplanen innehåller inte riktlinjer om sådant som redan är lagstadgat.	Nej

Nr. 49. Barn och utbildningsnämnden

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Inga synpunkter.	Tack för yttrandet.	

Nr. 50. Kommunala pensionärsrådet

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>Västra Haga</p> <p>Efter att ha tagit del av förslaget och ingående diskuterat innehållet och dess betydelse för våra medlemmar har vi följande synpunkter.</p> <p>Helheten i förslaget har vi inget att invända mot utan det är en punkt som vi har lyft fram under en längre tid och det är ”Ryggisspåret”. Många andra delar i förslaget ska ju fortsättningsvis processas vidare.</p> <p>Sundsvall finns det många fina och stimulerande grönområden för promenader och rekreation. Men det är väldigt få områden som är lämpliga för den seniora gruppen ...”Ryggisspåret” som med sina ca 2 km är lika bra, det är brett, lätt använda för rullator, rullstolar barnvagnar etc. Topografin för oss seniorer är perfekt. Dessa två stråk i en bra miljö är de enda som besitter de egenskaper som vi tycker är bra för vår grupp. Antalet personer som använder dessa spår är mycket stort och många är äldre kvinnor. Att förändra dess förutsättningar är inget alternativ för oss. Många av dem som idag nyttjar spåren i Sundsvall kommun är en stor del av de ca 23 % som är seniorer. Antalet seniorer uppe på Västra Haga har börjat öka och vi tror att flera kommer att följa efter – att bo kvar inom området, att då ha kvar denna ”lunga för promenader och rekreation är ovärderligt”.</p>	<p>Vi tackar för synpunkterna. Med det förslag som ligger i översiktsplan Sundsvall 2040 kommer spåret endast att förändras på en kortare sträcka. Där finns en befintlig stig och området är lika flackt som i övriga delar av Ryggisspåret.</p>	<p>Nej</p>
<p>Andra stigar uppe på Norra Berget är betydligt mera topografiskt svårtillgängliga och svåra att gå med rullatorer, rullstolar etc. Detsamma gäller för de spår/stigar som finns uppe på Södra Berget. När vi har prövat dessa spår för vår målgrupp upptäcker vi svårigheterna.</p>	<p>Se ovan.</p>	<p>Nej</p>

<p>Marken på Norra Berget är delad mellan Region Västernorrland och Sundsvalls kommun. Det borde inte vara omöjligt att lösa dispositionsfrågorna mellan regionen och kommunen när det gäller ”Ryggisspåret”.</p>	<p>Förslaget förs vidare till kommunens tjänstepersoner med ansvar för kommunägd mark.</p>	<p>Nej</p>
<p>Region Västernorrlands plan för Folkhälsa; De vanor som har störst betydelse för hälsan är de faktorer som ingår i det övergripande nationella målet att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen.</p> <p>Regionens plan för folkhälsa gäller även för kommunen, med det beslut Kommunfullmäktige tagit.</p> <p>Slutord; Vi hemställer att ”Ryggisspåret” i sin nuvarande form får bli kvar och vara den ”vandringsslunga” som så väl behövs på Norra Berget. Och inte minst att området är så lättillgängligt utan bilar och bussar.</p>	<p>Spåret förändras endast på en kortare sträcka. Inga förändringar i gatunätet föreslås i granskningsversionen av översiktsplanen.</p>	

C. Kommunala Bolag

Nr. 16. Midlanda

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Inga synpunkter.	-	-

Nr. 28. MittSverige Vatten (Sundsvall vatten och Reko)

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
I ÖP kommenteras för vissa områden (t.ex. MBT-ä4, MBT-ä5, MBT-ä22) förutsättningarna för anslutning till allmän VA-försörjning och dagvattenhantering. Vi anser att dessa kommentarer kan tas bort då detta faller in under de generella riktlinjernas punkt 9:	Texten tas bort. I MBT-ä22 hittar vi ingen text om VA.	Ja
Det ligger nu i ÖP:n MBT-områden (t.ex. MBT-ä7 och -ä8) utlagda där vi vet att anslutning till allmän VA-försörjning är förknippat med mycket höga kostnader på grund av behovet av förstärkningsåtgärder inom befintligt VA-ledningsnät. Vi utgår från att denna aspekt lyfts och tydliggörs som en konsekvens om områdena blir föremål för detaljplanläggningen.	Synpunkten tillgodoses.	Ja
Det förekommer även att områden pekats ut där markförhållandena är dåliga p.g.a. översvämningssproblematik etc. I fallet MBT-ä9 anges att detta bedöms kunna hanteras genom anpassad grundläggning. Vi vill påpeka att även andra	Ny riktlinje läggs till i MBT-ä9.	Ja

<p>aspekter än grundläggning borde beaktas när det gäller lämpligheten, som möjligheten till avvattnings och dagvattenhantering. Ett annat exempel på ett sådant område är MBC-u vid Granloholms centrum.</p>		
<p>Generell riktlinje 8 Vatten: Vi föreslår därför att formuleringen ”Rening av dagvatten hanteras via dagvattenplanen” byts till ”Dagvatten hanteras enligt dagvattenplanen”.</p>	<p>Synpunkten tillgodoses.</p>	<p>Ja</p>
<p>4.2.1 Riktlinjer för alla områden med MBT: Kommentar gällande sista punkten: ”Inom dessa områden kan det behövas ytor för dagvattenhantering, både för avledning och för rening.”</p> <p>Vi föreslår istället formuleringen: ”Inom dessa områden ska ytor för dagvattenhantering avsättas.”</p>	<p>Synpunkten tillgodoses inte. Däremot justeras texten genom att hänvisa till VA-planen.</p> <p>Översiktsplanen är vägledande men kan inte i detalj hantera att olika typer av ytor ska avsättas generellt i alla områden.</p> <p>Översiktsplanen hänvisar till VA-planen i sin helhet.</p>	<p>Delvis</p>
<p>MBT-u, Förtätning längs Sallyhillsvägen och Nackstavägen: Här anges ”Även dagvatten kan hanteras i detta stråk då det översvämmas idag”.</p> <p>Vi anser att andemeningen kan förtydligas genom att istället formulera meningen:</p> <p>”Då detta stråk översvämmas och är blött redan idag kan det vara möjligt att nyttja för hantering av dagvatten.”</p>	<p>Synpunkten tillgodoses.</p>	<p>Ja</p>
<p>4.2.2 MBK Här står: ”Genom stadskärnan passerar Sundsvallsåsen som är en grundvattenförekomst. Detta kan innebära särskilda krav vid val av grundläggningsmetod och krav på dagvattenrening.”</p> <p>Föreslår därför att meningen ovan ersätts med:</p>	<p>Det är svårt att skriva att ytor ska avsättas i alla situationer även om det är viktigt. Det finns många andra funktioner som också har behov av ytor. Därför måste samtliga ytbehov hanteras som en helhet i respektive detaljplaneprocess.</p>	<p>Nej</p>

<p>”Genom stadskärnan passerar Sundsvallsåsen som är en grundvattenförekomst, utifrån kommunens Vattenförsörjningsplan är åsen nedströms Kovland inte skyddsvärd som dricksvattentäkt. Inom dessa områden ska ytor för dagvattenhantering avsättas.”</p>		
<p>4.2.3 MBC Vi föreslår att formuleringen ”Inom dessa områden kan det behövas ytor för dagvattenhantering, både för avledning och för rening” byts mot ”Inom dessa områden ska ytor för dagvattenhantering avsättas.” Samma motivering som för områden med MBT.</p>	<p>Synpunkten tillgodoses inte. Däremot justeras texten genom att hänvisa till VA-planen.</p>	<p>Delvis</p>
<p>LIS A9 Lund vid Stödesjön För Nedansjö vattentäkt har förslag till nytt vattenskyddsområde tagits fram (information/samråd pågår). Sträckan där LIS-område A9 ligger berörs närmast älven av sekundär skyddszon i förslaget (mark upp till 50 meter från vattenlinjen ingår i skyddsområdet).</p>	<p>LIS-område A9 kompletteras med en skrivning om att förslag till nytt vattenskyddsområde kan påverka möjligheten att utveckla område A9.</p>	<p>Ja</p>

Nr. 39. Näringslivsbolaget

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>Inga synpunkter. Positiva till verksamhetsmark i Matfors.</p>	<p>Tack för yttrandet.</p>	<p>Nej</p>

D. Näringsliv

Nr. 20. Coop Nord

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>Coop Nord motsätter sig förslaget att planera för ett GPP-u område genom fastigheten Hammarsmedjan 9. Detta eftersom ett grönt rekreationsstråk sett över tid hämmar ett ändamålsenligt nyttjande av fastigheten.</p>	<p>I översiktsplanen görs en avvägning mellan allmänna intressen. Gröna rekreationsstråk (här GPP-u) är av allmänt intresse. De gröna rekreationsstråken ska vara trygga och säkra att använda, även för barn. De ska vara framkomliga för den som cyklar, springer eller går. De ska vara kantade av grönska på ett sådant sätt att det bildas ett gynnsamt lokalklimat (vindskydd, solskydd osv) och de ska sammanbinda olika målpunkter. Ofta är gröna rekreationsstråk breda men de kan också vara smala på kortare sträckor.</p> <p>Anledningen till att kommunen lagt in ett GPP-u över fastigheten är att det i det här läget finns en möjlighet att binda ihop två välanvända rekreationsstråk. Det som går i kilen mellan Vinkeltået och Nackstavägen och som fortsätter via Grodtjärn till Sidsjön samt det som går utmed Selångersån. Vi vill kunna använda den passage som finns över järnvägen vid Bultgatan 18.</p> <p>I översiktsplanen planlägger kommunen hela kommunens yta, oavsett markägare. Översiktsplanen visar kommunens intentioner och önskemål för utvecklingen</p>	<p>Nej</p>

	<p>de närmaste årtiondena. För oss väger det allmänna intresset av en framkomlig och trivsamt gång- och cykelväg tungt.</p> <p>Översiktsplanen är vägledande, inte styrande. Det finns många saker i tidigare översiktsplaner som aldrig har förverkligats. När ett område detaljplaneras tar planhandläggaren sin utgångspunkt i vad översiktsplanen säger. Den är ett viktigt underlag. Planhandläggaren kan välja att göra avsteg från översiktsplanen om det noggrant motiveras och accepteras.</p> <p>Den detaljplaneprocess som nu påbörjas för Hammarsmedjan 9 har påbörjats innan denna översiktsplan träder i kraft. Det betyder att det är ÖP2021 som fortfarande gäller för det detaljplaneärendet. ÖP2021 är gällande men har förklarats inaktuell av kommunens politiker vilket betyder att den ingår som underlag men att frågor kan ha dykt upp senare och därför behöver beaktas utöver översiktsplanen. Möjligheten att skapa gröna rekreativstråk är en sådan fråga som har utretts efter att ÖP2021 antogs.</p> <p>Både ÖP2021 och ÖP2040 pekar på stor utvecklingspotential i och runt Nacksta. Det gör att betydelsen av de gröna mellanrum som finns ökar. Både för att antalet människor i området ökar och för att säkra områdets robusthet vid extrema väderhändelser.</p>	
--	---	--

	Ni har säkert planer på hur ni vill att er etablering ska se ut. Vi tror att det skulle vara möjligt att samordna etableringarna på er fastighet med ett grönt rekreativstråk. Ett mer attraktivt och välanvänt rörelsestråk gynnar också affärsidkare i dess närhet.	
--	---	--

Nr. 34. SCA

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>SCA står fast vid tidigare synpunkter.</p> <p>SCA står fast vid de synpunkter som bolaget ingav avseende samrådshandlingen genom yttrande daterat 2021-09-29 för den nya översiktsplanen. I de fallen SCAs synpunkter lett till ändring i översiktsplanen har SCA inga synpunkter på hur kommunen har utformat ändringarna i de fall ändringarna är i linje med SCAs synpunkter.</p>	<p>Kommunen hänvisar till de svar som gavs i samrådsredogörelsen.</p>	
<p>Kommunen bör tydliggöra skogsnäringens betydelse i översiktsplanen. Skogsnäringen är viktig för det lokala näringslivet och det är därför viktigt att skogsbruksåtgärder och annan markanvändning dels ska bibehållas och utvecklas, dels ska ses som värdeskapande även i områden som utpekats som natur- och friluftsområden.</p>	<p>Skogsnäringen, liksom andra näringar, beskrivs i planeringsunderlaget.</p> <p>Text om att skogsnäring bedrivs läggs också till inom markanvändning NFN, NFF och LBY.</p>	Ja
<p>Balans och utrymme för utveckling</p> <p>Såsom en generell synpunkt i översiktsplanen efterfrågar SCA en jämnare balans mellan olika intressen. Kommunen har ett mycket bra utgångsläge med redan etablerade industrier, grön energi, utbyggt kraftnät osv för att ge</p>	<p>Målbilden visar vart Sundsvall vill vara 2040. Utifrån den målbilden har vi pekat ut områden för såväl ändrad</p>	Nej

<p>förutsättningar för att kunna erbjuda fler arbetstillfällen och vara en klimatneutral kommun. SCA ser dock en stor risk att kommunen tappar den röda tråden för de kommunala mål som uppställts genom att ställa upp för mycket begränsningar som i stället inskränker den här utvecklingen. Inskränkningar och begränsningar såsom de är utformade i översiktsplanen kan ha en negativ inverkan på näringslivet i kommunen. Översiktsplanen blir snarare ett hinder att passera i senare planprocesser i stället för att ge goda förutsättningar. Det hade i stället varit önskvärt att kommunen tydligt uttrycker att de kommer jobba för att tillvarata och utveckla sitt goda utgångsläge.</p>	<p>som utvecklad markanvändning. Bedömningen är att den marken är tillräcklig under planperioden.</p>	
<p>Kommunens målsättning med 5 000 nya arbetstillfällen är positiv och SCA ser därmed även positivt på att kommunen föreslår ytor för företag. Många av de nya verksamhetsområden som föreslås är emellertid dels till sin areal begränsande, dels utifrån läge då industrimark behöver speciella förutsättningar som exempelvis logistik och kraftförsörjning. Ambitionen för kommunen bör vara att främja god logistikinfrastruktur, möjligheter för ny industri, utbyggt elnät och ta tillvara på de mycket goda logistikförutsättningarna via logistikparken, hamnen och regionala vägnätet.</p>	<p>Det har varit en utmaning att hitta bra ytor för verksamhetsområden. Framförallt är det topografin som sätter begränsningar. Vi har sökt av hela kommunen genom en gis-analys av områden i anslutning till större vägar. Några nya ytor finns i området kring Tunadal jämfört med i gällande översiktsplan. Dock är dessa ytor inte så plana som vi önskat.</p>	Nej
<p>Markanvändning för industri och i närhet av industri SCA ser en risk i att de idag utpekade områdena för företagsetableringar inte kan användas för större industrietableringar som skulle kunna generera både många arbetstillfällen för kommunen och bidra aktivt i arbetet för ett bättre klimat. Därför är det viktigt att det i översiktsplanen uttrycks positivt om utveckling och expanderings av befintliga industriplatser samt att kommunen planerar för att nya konkurrenskraftiga platser ska finnas.</p>	<p>Vi delar uppfattningen om att utveckling av befintliga industriplatser är det bästa att börja med. Översiktsplanen kompletteras med skrivningar kring detta.</p>	Ja

<p>Området Korsta-Petersvik-Tunadal-Ortviken är ett av Norrlands bästa industrilägen och bör utvecklas ytterligare. I området finns väldigt goda logistikförutsättningar, redan etablerade industrier som medför stora möjligheter till synergier och redan etablerad elinfrastruktur och energiförsörjning.</p>	<p>Kommunen delar uppfattningen. Det är svårt att hitta fler lämpliga ytor att exploatera än de redan utpekade ytorna.</p>	<p>Nej</p>
<p>Skönvik bör ses som ett verksamhetsområde för företagande, det är delvis det redan idag och ligger i direkt närhet till en stor industriplats som är under utveckling. Området kan vara attraktivt för företag som levererar tjänster åt närliggande industri och inte lämpligt som grönområde.</p>	<p>Förutom företagande finns också närliggande boendemiljöer. Området har större ohälsa än kommungenomsnittet och kommunen arbetar för att ändra på detta. Gröna ytor är viktiga i det arbetet.</p>	
<p>I Stockvik kan finnas möjlighet till en helt ny industriplats med god åtkomst till väg E4, kraftförsörjning med fossilfri el och där synergier med andra industrier kan skapas.</p>	<p>Kommunen delar uppfattningen och jobbar för att området ska kunna planläggas för industri.</p>	
<p>Logistik och transporter</p> <p>Vägtransporter är en avgörande faktor för ett konkurrenskraftigt näringsliv i kommunen. SCA noterar att kommunen har fortsatt förordat järnväg och sjötransporter för långväga transporter. SCA vill i sammanhanget poängtera att alla transportslagen är nödvändiga och beroende av varandra. Därför bör vägtransporter inkluderas när alternativ inte finnas och alla tre transportslagen – sjö, järnväg och väg – bör omnämnas med samma prioritet i översiktsplanen.</p> <p>Uppställningsplatser i anslutning till det större vägnätet och industriplatser behövs för att skapa bra logistikflöde och för att inte störa trafiken på det allmänna vägnätet. Gärde-tjärnen bör vara en sådan lämplig plats för uppställning.</p>	<p>Det är enbart nödvändigt att prioritera mellan transportslagen om det finns flera transportslag att välja på. Där vägtransporter är enda alternativet finns inget behov av att göra några prioriteringar.</p> <p>Gärdetjärnen har stora värden för fågel och är därför inte lämplig som uppställningsplats. Den är också en del av friluftsområdet Gärdeberget och viktigt samband för det kulturhistoriskt värdefulla Korsta by.</p>	<p>Nej</p>

<p>Vindkraft</p> <p>SCA noterar att samtliga vindkraftsområden utom ett område är borttaget från översiktsplanen. Det finns bra vindlägen i Sundsvalls kommun och för att klara uppsatta klimatmål för fossilfria energialternativ är det av vikt att nya områden utpekade för vindkraft.</p> <p>Sverige har behov av utökad fossilfri och förnybar elproduktion för att klara klimatomställningen. Sundsvall borde ha ambitionen att bidra starkt till omställningen med sina goda förutsättningar.</p> <p>SCA noterar att det i översiktsplanen fortsatt förordas ett antal riktlinjer som riskerar att inskränka och omöjliggöra såväl utbyggnad som förnyelse av vindkraftverk i kommunen. Riktlinjer förändras med tiden och förutsättningarna för varje enskild park prövas i därav avsedd instans. Därför bör riktlinjerna inte vara begränsande i översiktsplanen. Till exempel såsom kommunen föreslår att vindkraftverk inte bör byggas så att utsikt åt söder från bostäder i en by blir väsentligt påverkad. Denna riktlinje är alltför begränsande och behöver tas bort. I annat fall bör den utformas så att vindkraftverk inte bör byggas så att utsikt åt alla fyra väderstrecken påverkas samtidigt.</p>	<p>Kommunen kommer att ta ett omtag kring energifrågan då den berör fler delar än bara översiktsplanen. Vi vill gärna ha en dialog med SCA i det fortsatta arbetet.</p>	
---	---	--

Nr. 42. Holmen Energi

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>Generellt om översiktsplanen</p> <p>Holmen ställer sig positiva till det uttalade målet att Sundsvall ska vara en klimatneutral kommun senast 2030. Översiktsplanen anger också att Sundsvallsregionen ska bidra med en omfattande produktion av fossilfri energi från vatten, vind, solkraft och biobränslen.</p> <p>Efter att ha läst granskningshandlingarna är vi fundersamma kring om Sundsvalls kommun tar tillräcklig höjd för de modiga beslut som nämns som en förutsättning för att komma i mål med den gröna omställning vi alla är beroende av. Varför utvecklar vi nedan.</p> <p>I granskningshandlingen står det att ”Förutsättningar att nå mål hänger också samman med systemomställningar på både lokal, nationell och internationell nivå. Det kommer att kräva många modiga beslut för att ta oss i mål.”</p> <p>Holmen tolkar det som att den hållbarhetsbedömning och konsekvensanalys som gjorts av översiktsplanen beskriver att fem nya områden för vindkraft har pekats ut och att resultatet därmed är baserat på det. Eftersom kommunen valt att dra tillbaka dessa områden behöver bedömningarna troligtvis göras om så att de verkligen speglar rätt planeringsförutsättningar.</p>	<p>Tack för yttrandet.</p> <p>Det behövs fler systemomställningar än inom energiområdet, ex hur vi reser, vad vi äter och hur vi bygger.</p> <p>Dokumentet miljökonsekvensbeskrivning har uppdaterats.</p>	
<p>Om kommunens riktlinjer för vindkraft</p> <p>Flera av de riktlinjer för kommande projekteringar av vindkraft som kommunen har ställt upp i den nya översiktsplanen är bra och Holmen vill</p>	<p>Kommunen tackar för synpunkten.</p>	

<p>understryka att det är positivt att kommunen inte satt någon maxgräns för hur höga vindkraftsverk som kan byggas i kommunen.</p> <p>Man hänvisar dock i flera av punkterna till avstånd och tider enligt nu gällande riktlinjer med exakt angivna meter eller minuter/timmar. Vår erfarenhet är att riktlinjer och lagstiftning kan ändras och ofta gör det snabbare än vad kommunens planering hänger med i. Vi som bolag förordar därför att man dels ser till att de skrivningar om riktlinjer som anges är teknikneutrala vad gäller höjd, effekt eller andra tekniska aspekter och att man i riktlinjer snarare hänvisar till att de av sektorsmyndigheterna uppsatta skyddsavstånden ska hållas i varje särskilt fall.</p> <p>Att sätta riktlinjer kopplat till att vindkraftsverk inte får synas i vissa riktningar anser vi begränsar utbyggnaden på ett sätt som inte är relevant. Omställningen måste få synas på samma sätt som kraftledningar, järnvägar och vattenkraften tidigare fått ta plats i vårt landskap.</p>	<p>Sådant som redan är lagstiftat har vi försökt undvika att ta med som egna riktlinjer. Sådant som är vägledande har vi däremot försökt att ta med i vår ÖP där vi tycker det är lämpligt och relevant. Även om denna ÖP siktar mot 2040 är det troligt att den revideras tidigare än så. En ÖP ska också ses över varje mandatperiod genom en så kallad planeringsstrategi.</p> <p>Kommunen kommer att göra ett omtag kring energifrågan. Riktlinjer kommer att ses över då.</p>	
<p>Att inte peka ut nya områden för vindkraft</p> <p>Kommunens ställningstagande är att vindkraft endast kan prövas i särskilt utpekade områden och att det inom övriga mark- och vattenområden endast kan prövas mindre gårdskraftverk.</p> <p>Holmen vill påpeka att kommunens roll i översiktsplaneringen är att planera markanvändningen i kommunen. Det innebär inte att ni ska utreda samtliga förutsättningar för vindkraften och därmed föregå den miljöprövning som samtliga vindkraftsetableringar behöver genomgå. Vi anser därmed att ni kan peka ut de föreslagna områden trots många synpunkter i samrådet då det är länsstyrelsens Miljöprövningsdelegation som sedan ska genomföra prövningen gällande bedömning av påverkan på människor och naturmiljö.</p>	<p>Kommunen vill bara tillåta större vindkraftparker i utpekade områden. Detta för att skapa en förutsägbarhet för andra näringar, för kommunens invånare eller den som vill bosätta sig i kommunen.</p> <p>Kommunen vill inte heller peka ut ytor där vi vet att vindkraft är olämpligt tex med hänsyn till skyddsvärda arter som kungsörnar eller där försvaret har intressen som gör vindkraft omöjligt att bygga.</p>	<p>Nej</p>

<p>Om ni i detta läge inte vill peka ut ytterligare områden bör ni öppna upp för möjligheten att enklare lägga till eller komplettera med nya områden för vindkraft utan att hela översiktsplanen behöver uppdateras och fastställas då den processen i sig också tar lång tid.</p>		
<p>Utpekade NFN områden på Holmens mark</p> <p>Holmen noterar att vår mark har planerats in som NFN (natur och friluftsliv, natur/vildmarksområde). Det finns en del höga naturvärden i området som vi tar hänsyn till i vårt skogsbruk men i en stor del av området bedrivs ett aktivt skogsbruk som vi förutsätter att vi kommer att kunna göra även i framtiden - att det skulle klassas som ett vildmarksområde stämmer inte.</p> <p>Det område som i samrådet pekades ut som ett vindkraftsområde har nu plockats bort och vi på Holmen vill därför återigen påpeka att skogsbruk och vindkraft kan samsas inom samma områden på ett mycket bra sätt.</p>	<p>Kommunen kommer att ta ett omtag kring energifrågan.</p> <p>Ordet vildmark har tagits bort. Dock är området opåverkat från annan aktivitet än skogsnäring. Tysta områden är en bristvara i Sverige idag.</p> <p>Kommunen delar uppfattningen att skogsbruk och vindkraft kan samsas. NFN, NFF och LBY kompletteras med att skogsbruk bedrivs i områdena.</p>	
<p>Slutsatser</p> <p>Det finns flera positiva ställningstaganden i den nya översiktsplanen för Sundsvalls kommun. Holmen vill vara med och bidra till kommunens utveckling och ser att vi har möjlighet att göra det genom att fortsätta bedriva ett aktivt skogsbruk på våra marker samtidigt som vi utreder och projekterar för förnyelsebar energi i form av vindkraft. Vi tror att efterfrågan och dragningskraften för nya industrietableringar i framtiden kommer att baseras på hur självförsörjande varje enskild kommun är gällande fossilfri energiproduktion och vi hoppas på en öppen dialog och ett gemensamt arbete för att förbättra förutsättningarna i Sundsvall för detta. Det vi ser behöver göras då är att:</p>	<p>Kommunen kommer att ta ett omtag kring energifrågan.</p> <p>Vi för gärna dialog med Holmen i det arbetet.</p>	

• Så snart som möjligt peka ut nya områden för vindkraft i Sundsvalls kommun. Holmen har erfarenhet av projektering, uppförande och drift av vindkraft på egen mark och är gärna med och bidrar med den kunskap vi kan dela med oss av i ett sådant kommande arbete.• De riktlinjer som kommer finnas i översiktsplanen är teknikneutrala och inte riskerar att bli begränsande i kommande projekteringar i de fall att lagstiftning, praxis och sektorsansvariga myndigheter ändrar förfarande eller riktlinjer. Det bästa om man tar ett område i anspråk är att maximera det möjliga uttaget av energi i området med så liten påverkan som möjligt.• Inte föregå Miljöprövningsdelegationernas tillståndsprövningar genom att i översiktsplanen sätta stopp för vindkraft i områden som inte är utpekade. Områden intressanta för vindkraftsproduktion bör vara möjliga att prövas på egna meriter och det bör tas fram skrivningar för det i översiktsplanen.		

Nr. 44. Eon

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>I kommunens svar på E.ONs synpunkter i samrådsskedet står att ”Samråd sker alltid inom ramen för ändrade eller nya detaljplaner”. E.ON vill ytterligare betona vikten av att kontakt tas så tidigt i planeringsprocessen som möjligt, redan innan arbetet med en ny detaljplan startas upp. Elnätets dimensionering kan vara en förutsättning för möjligheten att planlägga en yta i enlighet med kommunens önskan.</p>	<p>Tack för synpunkten. Den tas vidare till arbetet med detaljplaner och exploatering.</p>	<p>Nej</p>
<p>Kommunen redovisar i kartan på ett föredömligt sätt det utrymme som tas i anspråk för befintliga kraftledningar.</p> <p>Då översiktsplanen kommer att vara vägledande under lång tid önskar E.ON att texten under kapitel 4.4.2 kompletteras så att det tydliggörs att uppräknade exempel på ändrad markanvändning inte är uttömmande utan beror på samhället kommande energibehov.</p>	<p>Tack för synpunkten.</p> <p>Vi hade gärna sett att ni specificerat vad ni saknar.</p>	<p>Nej</p>
<p>I kapitel fyra står att L22 byggs om i ny sträckning söder om Birsta. Detta behöver korrigeras till L23.</p>	<p>Texten ändras enligt synpunkten</p>	<p>Ja</p>
<p>E.ON noterar att kommunen har föreslagit en del av bolagets stationsfastighet i Vaple (Sundsvall Dingersjö 2:91) som verksamhetsområde (VIF-ä10), se nedanstående bild.</p> <p>Denna yta behöver korrigeras inför översiktsplanens antagande så att stationsfastigheten exkluderas från verksamhetsområdet. I beskrivningen av verksamhetsområdet nämns inte regionnätets angränsande anläggningar. Eftersom dessa anläggningar kan ha stor påverkan på hur verksamhetsytan kan</p>	<p>Kartan justeras. Texten kompletteras med att närheten till kraftledningen och ställverket kan påverka hur området kan användas.</p>	<p>Ja</p>

<p>användas bör de tas upp i beskrivningen som en förutsättning för kommande exploatering.</p>		
<p>E.ON uppmärksammar att kommunen justerat riktlinjen på sida 147 i enlighet med E.Ons förslag, vilket vi är tacksamma för. Som komplettering till E.ONs yttrande om riskavstånd och elektromagnetiska fält i samrådsskedet vill vi inkomma med nedanstående synpunkter.</p> <p>I kap 4.1 beskriver kommunen generella riktlinjer för hela kommunen. Under punkt 14 beskrivs riktlinjer avseende elektromagnetiska fält.</p> <p>Nuvarande skrivning att magnetfält inte ska överstiga 0,4 mikroT kan uppfattas som ett absolut gränsvärde. Ingen svensk eller internationell myndighet har kunnat fastställa ett gränsvärde för långtidsexponering av magnetiska fält från kraftledningar vid referensvärden under 100 mikroT.</p> <p>Varken FoHM, SSM eller WHO bedömer att gränsvärden är motiverade. Forskningsläget är oklart och en översiktsplan ska vara vägledande under lång tid. E.ON bedömer det därför olämpligt att i en översiktsplan ange formuleringar som uppfattas som fasta gränsvärden. E.ON föreslår därför en omformulering:</p> <p><i>”Vid planering av nya bostäder, skolor och förskolor bör placering nära kraftledningar och transformatorstationer som ger förhöjda magnetfält undvikas. Låga exponeringsnivåer ska eftersträvas när det kan ske till låga kostnader. En utgångspunkt är att magnetfältsvärdena vid planering av sådan bebyggelse bör understiga 0,4 mikroT vid årsmedellast men måste bedömas utifrån var tids rådande forskningsläge och myndighetsrekommendationer på området.”</i></p>	<p>Synpunkten tillgodoses delvis.</p> <p><i>”Vid planering av nya bostäder, skolor och förskolor bör placering nära kraftledningar och transformatorstationer som ger förhöjda magnetfält undvikas. En utgångspunkt är att magnetfältsvärdena vid planering av sådan bebyggelse bör understiga 0,4 mikroT vid årsmedellast men måste bedömas utifrån</i></p>	<p>Ja</p>

	<i>var tids rådande forskningsläge och myndighetsrekommendationer på området.</i>	
<p>Nuvarande formulering som anger att kommunen ska verka för att kraftledningars påverkan ska minska behöver förtydligas avseende vilken påverkan det är som avses. Kraftledningar har väsentlig påverkan på boendemiljö på det sätt att ingen utveckling är möjlig utan dem. Ett ökat energibehov gör att utrymmet för ledningarna blir allt viktigare. Inte minst i den gröna energiomställning som pågår är det viktigt att elnäten prioriteras, vilket även kommer till uttryck i regeringens nationella elektrifieringsstrategi. E.ON anser därför att formuleringen om minskad påverkan bör förtydligas och omformuleras enligt nedan:</p> <p><i>” I samband med koncessionsärenden ska kommunen aktivt verka för att kraftledningars negativa miljöpåverkan på boendemiljöer och negativa påverkan på kommunal utveckling ska undvikas. Samtidigt ska kommunen aktivt verka för att göra plats för den samhällsviktiga struktur som kraftledningsnätet utgör som möjliggörare i den gröna energiomställningen samt som förutsättning för kommunens expansion avseende verksamheter och industrier. Bygglov- och detaljplaneärenden och olika samrådsärenden som rör kraftledningsnätet ska vara prioriterade hos kommunens olika förvaltningar. Kraftledningsnätets intresse ska väga tungt vid intresseavvägning mot andra allmänna och enskilda intressen.”</i></p>	<p>Förslag till ny riktlinje</p> <p><i>I samband med koncessionsärenden ska kommunen aktivt verka för att kraftledningars negativa miljöpåverkan på boendemiljöer och negativa påverkan på kommunal utveckling ska undvikas. Samtidigt ska kommunen aktivt verka för att göra plats för den samhällsviktiga struktur som kraftledningsnätet utgör.</i></p>	Delvis
<p>E.ON vill även upplysa om en punkt som omnämns i den Klimaträtsutredning som överlämnades till regeringen 2022-05-18. Folkhälsomyndigheten föreslås där få uppdrag att komma med tydligare vägledning gällande magnetfält vid</p>	Kommunen tackar för informationen.	

koncessionsprövning. Det finns alltså ytterligare skäl att i en översiktsplan undvika att skriva fast sig i formuleringar som kan komma att ändras.		
---	--	--

E. Politiska organisationer

Nr. 24. Socialdemokraterna Sundsvall

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Vi anser att planen på ett tydligt sätt styr mot kommunens övergripande prioriteringar om 5000 nya jobb till 2030 och att utjämna sociala skillnader i levnadsvillkor. Vi delar också den ambition som översiktsplanen har för att ställa om till ett klimatsmart samhälle. Det är positivt att översiktsplanens områden för verksamheter har bearbetats och nya områden har tillkommit i granskningshandlingen.	Synpunkten noteras.	
Bättre digitala kommunikationer och förbättrade möjligheter till arbetspendling gör flera av våra serviceorter attraktiva för boende. Vi behöver fler möjliga platser att välja mellan och erbjuda inför detaljplaneprocessen. Översiktsplanen behöver planera för fler möjliga bostadsområden i anslutning till våra serviceorter.	Vi har pekat ut mark som är lämplig där det finns ett tryck och många anspråk. Det finns utpekad mark även i våra serviceorter men då i form av förtätning. Utanför serviceorter kan såväl industrimark som bostäder prövas i markanvändningen LBY. Dock anser vi att utpekade områden med statusen -u och -ä är de som i första hand bör bebyggas under planperioden. Dessa områden är också de som bäst uppfyller de mål och riktlinjer som finns i översiktsplanen.	Nej
Socialdemokraterna föreslår att det i ÖP, som ett förtydligande, tas med en formulering som motsvarar 3 kap. 4 § i miljöbalken. ”Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte	Ny generell riktlinje: Jordbruksmark är av nationell betydelse och bör värnas. Detta eftersom odlingsbara ytor inom kommunen inte kan försörja vår befolkning med livsmedel i tillräcklig	Ja

<p>kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk”.</p>	<p>grad för ett långsiktigt robust samhälle. I samband med plan- och bygglovsärenden ska det alltid göras en bedömning om jordbruksmarken är att betrakta som brukningsvärd.</p>	
<p>Klimatomställningen innebär att behovet av el kommer att öka. Det är dock rimligt att vi avvaktar med att peka ut fler områden för vindkraft, utöver det som tagits med i granskningshandlingen, innan det arbetats fram ett mer genomarbetat beslutsunderlag.</p>	<p>Synpunkten noteras.</p>	<p>Nej</p>
<p>En väl utbyggd infrastruktur med väg och järnväg mellan Sundsvall och Trondheim kan ge Sundsvallsregionen stora möjligheter till utveckling av befintliga och nya företag. Socialdemokraterna i Sundsvall anser att Sundsvalls kommun och Trafikverket ska arbeta vidare, utifrån den linjestudie som Trafikverket tagit fram på sträckan Stöde – Sundsvall.</p>	<p>Synpunkten noteras. Arbetet pågår men föranleder ingen ändring i översiktsplanen.</p>	<p>Nej</p>

F. Föreningar, intresseorganisationer och samfälligheter

Nr. 25. Föreningen för torget, Sundsvalls Gille

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>När vi tittar på plankartan är Stora Torget del av ”mångfunktionell bebyggelse, stadskärna”. Torget har inte fått samma särställning som parkerna Vängåvan, Stadshusparken och Hedbergska parken utan betecknas på samma sätt som intilliggande byggnadskvarter. Det viktiga sammanhanget med Vängåvan, som tydligt anges i gällande detaljplan (=1890 års stadsplan) saknas på plankartan.</p> <p>Kartan borde därför justeras så att Stora Torget och Vängåvan kopplas ihop till den enhet de ska utgöra enligt gällande detaljplan. Området borde få en beteckning som anger att denna del ska rustas upp och utvecklas. Textdelen med riktlinjer borde innehålla någon skrivning om att sambandet mellan Torget och Vängåvan ska återupprättas.</p>	<p>Stora torgets unika förutsättningar behöver studeras fördjupat vid utveckling av platsen. På en övergripande nivå bedöms riktlinjerna inom MBK vara tillräckliga för att vägleda markanvändningen.</p> <p>Vängåvan är betecknad som grönområde och park med riktlinjer för att stärka de gröna värdena och stråken genom staden. Utpekandet ska inte ses som en särställning mot andra platser.</p>	Nej

Nr. 26. Selånger OK

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>Föreningens yttrande handlar om närområdet runt Hulistugan där föreningen bedriver barn- och ungdomsverksamhet inom längdskidor och orientering. Hulistugan är utgångspunkt för träningarna. Både elljusspåret och de öppna fälten närmast Hulistugan är av stor vikt för verksamheten eftersom de lutar</p>	<p>Även bostäderna ligger bäst i det flacka området vilket är orsaken till att områdesgränserna har ändrats. Med de nya gränserna får många fler bostäder plats.</p>	

<p>fläckare och därför lämpar sig för barnverksamhet och samlingar. Området i övrigt lutar kraftigt. Eftersom det ordnas läger och annat är det också bra om det är lite distans mellan Hulistugan och den närmaste bebyggelsen. Föreningen har planer på att anlägga en skid- och cykellek i anslutning till stugan och anger två alternativa platser för den.</p> <p>Förutom föreningens egna verksamhet hyrs stugan ut och den är ett omtyckt besöksmål i ett närbeläget och lättillgängligt friluftsområde. Även skolor använder Hulistugan för sina friluftsdagar.</p> <p>Föreningen ser en fördel med att Hulistugan ligger nära boende och om blivande bostäder placeras rätt kan bostäder och föreningens verksamhet fungera tillsammans. Föreningens verksamhet kan också innebära ett mervärde för bostadsområdet.</p> <p>Den förändring som skett av planerat bostadsområde till granskningshandling innebär att ytorna närmast Hulistugan försvinner helt. Inte heller området för skid- och cykellek går att utveckla. Föreningen vill gärna ha dialog med kommunen om alternativa platser nära Hulistugan som kan fungera i ett långt perspektiv.</p> <p>Selånger SOK vill därför:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Att MBT-ä13 återgår till den utbredning det hade i samrådsversionen av ÖP. Då kan blivande bostäder och föreningens verksamhet fungera tillsammans och föreningens verksamhet kan innebära ett mervärde för bostäderna. - Att det finns en tydlig skogsridå mot framtida bostadsområde så att Hulistugan bevaras som en friluftsstuga. Om bostäder kryper närmre kommer känslan av utflykt och friluftsliv avsevärt minskas. 	<p>Översiktsplanen har anpassat områdets utbredning till nuläget i pågående detaljplanearbete.</p> <p>Det har framkommit i detaljplanearbetet att det går att flytta elljusspåret ut på ängarna och sedan koppla på det befintliga. Det nya läget innebär att det fortfarande finns en sträcka elljusspår som inte lutar så kraftigt.</p> <p>Det kommer inte att byggas bostäder på det som idag är åkermark men skogen och det föreslagna området för skidlek närmast Hulistugan kommer att bebyggas såsom planeringsläget ser ut. En dialog med föreningen om var skidleken lämpligast placeras istället bör påbörjas. Den dialogen förs bäst inom ramen för detaljplanearbetet och föreningens synpunkter skickas därför vidare till detaljplanehandläggaren.</p> <p>Markanvändningen L BK ser till att jordbruksmarken och den lantliga karaktären bevaras. Ängarna kan alltså användas för att åka skidor och pulka på vintern även i fortsättningen.</p> <p>De lokala riktlinjerna för MBT-ä13 omarbetas för att bättre passa den nya områdesavgränsningen. De nya lokala riktlinjerna ska säkerställa att det fortfarande ska gå att åka skidor och promenera till Hulistugan från närbelägna bostadsområden samt att det blir en skyddande trädridå mellan Hulistugan och de nya bostäderna. Trädridån anses vara extra viktig för Hulistugans funktion som utflyktsmål.</p>	
--	--	--

	<p>Vi råder föreningen att vara delaktig i detaljplaneprocessen.</p> <p>Förslag till nya lokala riktlinjer:</p> <p><i>Ett visuellt skydd i form av träd och vegetation ska finnas mellan Hulistugan och ny bebyggelse i MBT-ä13.</i></p> <p><i>Befintliga rekreativa stråk/rörelseriktningar ska fortsatt vara framkomliga och trädkantade. Möjligheten att åka skidor till Hulistugan från angränsande bostadsområden och friluftsområden ska finnas kvar.</i></p>	Ja
--	--	----

Nr. 43. LRF

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>LRF konstaterar att jordbruksmark är av riksintresse och bör bevaras eftersom den är en resurs för livsmedelsproduktion. Åkermark som inte är exploaterad måste bevaras i sin helhet, kommunen bör profilera sig genom att låta de gröna näringarna växa. LRF anser att ÖP bör innehålla en strategi för att öka livsmedelsproduktion och att Foodtech-etableringar kan komplettera förtätningar i befintliga områden. Sundsvallsregionens geografiska läge, rikliga natur, god tillgång på el och vatten gör den attraktiv för livsmedelsproduktion.</p>	<p>Tack för synpunkterna. Vi delar uppfattningen om att vår kommun har goda förutsättningar för livsmedelsproduktion och att åkermarken bör prioriteras för detta. En gemensam kommunstrategi för att utveckla livsmedelsproduktion utifrån flera aspekter och i samarbete med berörda aktörer är önskvärd. För att detta arbete ska utmynna i genomförbara aktiviteter bör det ske i ett särskilt projekt utanför ÖP-arbetet.</p> <p>Riktlinjer om att bevara brukningsvärd jordbruksmark läggs som en ny generell riktlinje i översiktsplan 2040.</p>	Delvis

Nr. 45. Naturskyddsföreningen

Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
<p>Tycker att planens mål är bra i synnerhet betydelsen av minskad klimatpåverkan och bevarad biologisk mångfald. Dock saknas konkreta förslag för hur målen ska uppnås. Vissa förslag är negativa för klimatet som fortsatta subventioner till Midlanda flygplats.</p>	<p>Tack för synpunkterna. Många åtgärder görs på annat håll utanför översiktsplanen. Ex inom Energi och klimatplanen beslutad av KF i juni 2022.</p> <p>Vi delar uppfattningen att stödja flyget inte är klimatvänligt som det ser ut idag. Näringslivet uttrycker dock ett behov av en fungerande flygplats.</p> <p>Förhoppningsvis kan flyget ställa om till mer klimatvänliga bränslen.</p>	<p>Nej</p>
<p>Ambitionen att förstärka infrastrukturen för cykeltrafik är lovvärd. Det krävs dock även en finansiering för att genomföra detta. Särskilt på det statliga vägnätet är skillnaden mellan behov och tillgängliga medel stor. Den regionala transportplanen bör styras mot en större satsning på cykeltrafik och en mindre satsning på biltrafik. Planens stör till Midlanda bör strykas och pengarna i stället användas för att bygga cykelvägar.</p>	<p>Synpunkten noteras.</p> <p>Kommunen försöker söka medfinansiering för att få upp tempot i utbyggnaden av cykelinfrastrukturen från alla tänkbara håll.</p>	<p>Nej</p>
<p>Även när det gäller kollektivtrafiken är skillnaden mellan ambitionsnivå och resurser stor. För att möjliggöra en utbyggnad av kollektivtrafiken är det nödvändigt att öka andelen kollektivresande, vilket betyder att andelen bilresande måste minska. Sundsvall hör till de städer i Sverige som har högst andel bilresande. Orsakerna till detta bör analyseras och lämpliga åtgärder föreslås.</p>	<p>Synpunkten noteras och tas vidare till arbetet med Trafikförsörjningsprogrammet (för kollektivtrafik).</p>	<p>Nej</p>

<p>Planerna på en ny sträckning för E14 genom Sundsvall bör läggas ner. ”E14-trafiken”, d.v.s. trafik i relationen E4 söder – E14 väster är endast 700 fordon per dygn. Ungefär lika många bedöms dock utnyttja Tunavägen mellan Nolby och Matfors. Möjligheterna att locka ens en mindre del av denna trafik att använda en förbindelse norr om centrala Sundsvall är små. Trafikverkets utredning visar också att inget av de redovisade alternativen medför någon nämnvärd minskning av trafiken på Bergsgatan.</p> <p>Oavsett hur man vägvisar E14-trafiken genom Sundsvall kommer de allra flesta att försätta att köra Bergsgatan. Åtgärder på Hulivägen och Timmervägen behövs också, oavsett vägvisningen för E14. En förbättring av Timmervägen med mitträcke, säkrare korsningar (främst en cirkulationsplats vid Hulivägen) och friliggande gång- och cykelväg behövs redan för dagens trafik. Eftersom E14-trafik norrifrån redan vägvisas via Timmervägen är troligen det mest lämpliga att även E14-trafik söderifrån vägvisas den vägen. Trafiken på Bergsgatan blir oförändrad oavsett, och problemen där måste lösas på annat sätt än genom en ny sträckning för E14.</p> <p>Även på Hulivägen behövs en del åtgärder, främst säkrare korsningar vid Lasarettsvägen, Granloholmsvägen och Göteborgsvägen. Några åtgärder för att höja hastigheten på Hulivägen behövs inte och förhållandena för gång- och cykeltrafiken är tillräckligt bra.</p>	<p>Kommunen delar uppfattningen att det är svårt att hitta ett E14-alternativ som löser problemen på Bergsgatan. Det är dock så att det går att göra mer åtgärder på Bergsgatan om den inte längre är E14.</p> <p>Kommunen delar uppfattningen och jobbar för detta.</p> <p>Kommunen delar uppfattningen om att säkrare korsningar skulle behövas och jobbar för detta.</p>	
<p>Biologisk mångfald.</p> <p>Kommunens skogar bör skötas så att naturvärden och rekreativvärden prioriteras. Åtgärder för att öka skogarnas naturvärden bör inte finansieras genom inkomster från skogsbruket utan frikopplas från detta. De delar av kommunens skogar som används som produktionsskog bör skötas så att man</p>	<p>En uppdatering av kommunens skogsvårdspolicy för park-/produktionsskogen är redan på tjänstemannasidan inplanerad fr.o.m. hösten 2022. Policyn planeras att också ha också betoning på den ”Framtidsanalys av den tätortsnäraskogen ” som presenterades i år i en forskningsrapport från SLU o Movium. Där finns olika</p>	<p>Nej</p>

<p>visar hur ekonomisk nytta kan kombineras med naturhänsyn. För att bidra till minskad klimatpåverkan under de närmaste decennierna bör avverkningen av skog minimeras.</p> <p>Kommunen bör upprätta ett program för att kunna bilda minst ett nytt naturreservat under varje mandatperiod.</p>	<p>scenarier upptagna, vilket täcker in vad en kommunskog bör bidra/satsa på.</p> <p>Framtidens klimatpåverkan kommer att vägas mycket tydligare i den nya, vilket inte alls finns upptaget i den nuvarande policyn. Skogsbrukssätt/skogsbruksmetoder kommer också att tydliggöras liksom vikten av zonindelningar med ändrad skötsel mot staden och dess stadsdelar.</p> <p>Kolinlagringen är ett annat nytt ämne som också spelar stor roll för framtiden och som nu kommer in i den nya skogspolicyn.</p> <p>Viktigaste betoningen för klara målen i en ny skogspolicy är att avkastningskravet ska slopas helt och sättas tillbaka i skötseln för alla värden.</p> <p>Slutligen är målet också att nå ut till fler organisationer i kommunen som har naturområden inom sina förvaltningsdelar. Varje träd gör skillnad om vi kan få fler att förstå vikten av dess betydelse.</p> <p>KF har beslutat om ” Plan för kommande reservatsbildning i enlighet med Sundsvalls natur- och friluftspan” där Selångerfjärden är först ut. En rad olika områden har utretts och värderats. Varje mandatperiod ska ett nytt ställningstagande om bildande av naturreservat göras.</p>	
<p>Markanvändning</p>		

De generella riktlinjerna är bra. Men det måste finnas ett system som ser till att de också utnyttjas.	Riktlinjer kommer att följas upp genom kommunens interna mallar och interna uppföljning.	Nej
Punkt 9, Vatten och avlopp, bör kompletteras med en text om tillvaratagande av urin, exempelvis: ”All ny bebyggelse bör utrustas med urinseparerande toaletter och urinen bör ledas separat till kopplingspunkten till kommunens avloppsnät. Detta för att förbereda framtida omhändertagande av urin för att nyttiggöra den fosfor som finns i urinen.”	Vatten och avloppslösningar hanteras i VA-planen. Dock är det svårt att ha urinseparering i allmän regi då det skulle kräva ett separat ledningssystem. Enskilda lösningar uppmuntras.	Nej
Områden för ändrad markanvändning (MBT-ä) Områdena 6, 7, 8 och 9, vid sjukhuset, bör behandlas med stor försiktighet. Rekreativvärdena måste bevaras och Ryggkurvans utformning som ett av kommunens få motionsspår med måttlig kupering får inte förändras. Dock kan mindre delar av området troligen exploateras utan att områdets värde för rekreation påverkas.	Synpunkten noteras. Stadsbyggnadsnämnden har fattat beslut om att planläggning kan inledas med utgångspunkt i upprättat planprogram som samordnats med Översiktsplan Sundsvall 2040. Slutlig avvägning av områdets utformning bestäms i kommande detaljplan. Det finns i juni 2022 inget beslut om att inleda detaljplaneläggning.	Nej
Område 22, Getberget, har stora värden för natur och friluftsliv och är svårt att bebygga. Det har vare sig god kollektivtrafikförsörjning eller goda gång- och cykelförbindelser. Området bör därför inte exploateras utan fortsätta vara rekreativområde.	Kommunen bedömer att delar av området kan bebyggas. Dock kommer delar av Getberget att behöva behållas för natur och rekreation. Avvägningar av områdets utformning görs i detaljplaneskedet.	Nej
Områdena 27 och 28, vid Juniskärsvägen, kan vara lämpliga att bebygga. Förutsättningen om en förbättring av Juniskärsvägen kan dock vara svår att uppfylla på grund av besvärliga geotekniska förhållanden vid Dövikssjön.	Synpunkten noteras. Juniskärsvägen har förstärkts på sträckan förbi Dövikssjön.	Nej
Stadskärnan För området mellan Bergsgatan och järnvägen anger planen att en omlokalisering av E14 kan förändra planeringsförutsättningarna. Dock	Synpunkten noteras. Kommunen delar uppfattningen.	Nej

<p>kommer en ändrad vägvisning för E14 inte att påverka trafiken på Bergsgatan i nämnvärd omfattning. Åtgärder för gående och cyklister längs och tvärs Bergsgatan är nödvändiga oavsett hur E14 vägvisas.</p>		
<p>Verksamhetsområden</p> <p>Område VIF-ä2, Södra Birsta – Kullsåsen, kan vara lämpligt för verksamheter. Man måste dock beakta de rekreativvärden som finns i närheten. Skidspåret mellan Bosvedjan och Huli via Klökan är det mest populära skidspåret norr om stan och är viktigt att behålla. Att bygga en ny väg genom området splittrar området ytterligare och medför en stark försämring av rekreativvärdena. Att bygga en ny trafikled genom området är därför olämpligt. Någon ny sträckning för E14 behövs dessutom inte och inget av de alternativ som studerats medför någon minskning av trafiken på Bergsgatan. Området öster om skidspåret kan däremot exploateras om ett tillräckligt stort område närmast Bosvedjan bevaras. Området kan ges en koppling till E4 i anslutning till befintlig planskildhet mellan E4 och Norra Vägen.</p>	<p>Kommunen delar uppfattningen. Kommunstyrelsen har dock beslutat om att alternativ N2 förordas. Kommunen väntar på Trafikverkets fördjupade utredning för E14 som väntas komma under hösten 2022. Kommunen kan därför inte ta ställning till vilket alternativ som är bäst innan vi får utredningen på remiss. Det är också svårt att se vilket alternativ som löser problemen på Bergsgatan. Samtliga E14- alternativ kommer därför att läggas till i markanvändningskartan.</p> <p>VIF-ä2 innehåller riktlinjer om skidspår, stigar och rekreation.</p>	<p>Delvis</p>
<p>Transportinfrastruktur</p> <p>E14 påstås behöva en ny sträckning genom Sundsvall. Detta är inte sant. Oavsett vilka nya trafikleder man bygger kan man inte locka mer än en obetydlig andel av den trafik som i dag går på Bergsgatan till den nya trafikleden. Inte ens en ny, gen sträckning söder om Sundsvall skulle minska trafiken på Bergsgatan i nämnvärd omfattning. Sträckningar norr om stan ger längre körsträcka, längre restider och dessutom en broavgift. Inte ens de 700 fordon per dygn som färdas i relationen E4 söder – E14 väster kommer att</p>	<p>Tack för synpunkten. Kommunen väntar på Trafikverkets fördjupade utredning för E14 som väntas komma under hösten 2022. Kommunen kan därför inte ta ställning till vilket, om något, alternativ som är bäst innan vi får utredningen på remiss. Samtliga E14 alternativ kommer därför att läggas till i markanvändningskartan.</p> <p>Kommunen och Trafikverket jobbar för att få finansiering för E14 från Blåberget och västerut.</p>	<p>Nej</p>

<p>använda en nordlig sträckning. Och den överväldigande majoritet av trafiken som ska till centrala Sundsvall kommer naturligtvis inte att göra det.</p> <p>Om man vill underlätta för bilresenärerna från Matfors, Stöde, Ånge och andra orter väster om Sundsvall är den rimliga åtgärden att eventuella statliga medel används till att bygga mitträcke västerut från Blåberget. Detta skulle ge kortare restider och ökad trafiksäkerhet. Den dag E14 är utbyggd med mitträcke och 100 km/h hela vägen mellan Sundsvall och Östersund kan man möjligen åter ta upp frågan om E14 genom centrala Sundsvall. Innan dess ger åtgärder väster om Sundsvall betydligt större nytta än åtgärder genom Sundsvall.</p> <p>En utförligare redovisning av E14-frågan finns i Naturskyddsföreningens yttrande över Trafikverkets utredning.</p>		
<p>Natur- och friluftsliv</p> <p>Området mellan Hulivägen och Timmervägen bör pekas ut som ett viktigt friluftsområde. Det är det enda större friluftsområdet i rimlig närhet för alla som bor i den norra delen av stan. Området är splittrat av bl.a. en bergtäkt men bör absolut skyddas för ytterligare exploatering.</p>	<p>Synpunkten noteras och tas med i fortsatt arbete.</p>	<p>Nej</p>

G. Privatpersoner

Från	Synpunkt	Svar	Ändring i planförslaget
Nr. 30. Yvonne Åhrberg	Bevara Ryggkurvan i sin helhet. Det är ett underbart lättillgängligt och välfungerande motionsstråk under hela året. Naturreseptatet på Norra berget är inte en ersättning eftersom stigar och terrängen där är mycket mer svårtillgänglig och backig.	<p>Detaljplanen för området vid Ryggkurvan tillåter idag allmänt ändamål, dvs det går att bygga en vårdanläggning, skola eller förskola där Ryggkurvan är idag.</p> <p>Stadsbyggnadsnämnden har fattat beslut om att planläggning kan inledas med utgångspunkt i upprättat planprogram som samordnats med Översiktsplan Sundsvall 2040. Slutlig avvägning av områdets utformning bestäms i kommande detaljplan. Det finns i juni 2022 inget beslut om att inleda detaljpaneläggning.</p> <p>Med det förslag som ligger i översiktsplan Sundsvall 2040 kommer Ryggisspåret endast att förändras på en kortare sträcka. Där finns en befintlig stig och området är lika flackt som i övriga delar av Ryggisspåret.</p>	Nej
Nr. 37. Sören Wiklund	Motsätter sig utbyggnad av vindkraft i Stockåsodarna.	<p>Området har fått tillåtlighet och kommunen kan inte längre säga nej till etablering av vindkraft på platsen.</p> <p>Texten justeras med att området fått tillåtlighet.</p>	Nej
Nr. 38. Bo Noborn mfl	Bevara Ryggkurvan i sin helhet. Spåret har stora kvaliteter med bra	Detaljplanen för området vid Ryggkurvan tillåter idag allmänt ändamål, dvs det går att bygga en	Nej

	<p>anpassning till terrängen där föreslagen komplettering av bostäder försämrar området.</p> <p>Anser att Burevägen blir en barriär</p>	<p>vårdanläggning, skola eller förskola där Ryggkurvan är idag.</p> <p>Stadsbyggnadsnämnden har fattat beslut om att planläggning kan inledas med utgångspunkt i upprättat planprogram som samordnats med Översiktsplan Sundsvall 2040. Slutlig avvägning av områdets utformning bestäms i kommande detaljplan. Det finns i juni 2022 inget beslut om att inleda detaljplaneläggning.</p> <p>Med det förslag som ligger i översiktsplan Sundsvall 2040 kommer Ryggisspåret endast att förändras på en kortare sträcka. Där finns en befintlig stig och området är lika flackt som i övriga delar av Ryggisspåret.</p>	
<p>Nr. 40. Ragnhild Widgren mfl</p>	<p>Motionsspåret Ryggkurvan ska bevaras i sin helhet utan inskränkningar.</p> <p>Delområde MBT-ä7 och MBT-ä8 i granskningshandlingen ska tas bort.</p> <p>Natur- och friluftsområdet ska i stället säkras som sådant i en detaljplan och läggas till naturreservatet på Norra Berget.</p>	<p>Detaljplanen för området vid Ryggkurvan tillåter idag allmänt ändamål, dvs det går att bygga en vårdanläggning, skola eller förskola där Ryggkurvan är idag.</p> <p>Stadsbyggnadsnämnden har fattat beslut om att planläggning kan inledas med utgångspunkt i upprättat planprogram som samordnats med Översiktsplan Sundsvall 2040. Slutlig avvägning av områdets utformning bestäms i kommande detaljplan. Det finns i juni 2022 inget beslut om att inleda detaljplaneläggning.</p> <p>Med det förslag som ligger i översiktsplan Sundsvall 2040 kommer Ryggisspåret endast att förändras på en</p>	<p>Nej</p>

		kortare sträcka. Där finns en befintlig stig och området är lika flackt som i övriga delar av Ryggisspåret.	
Nr. 46. Fredrik Noborn	Bevara Ryggkurvan i sin helhet.	<p>Detaljplanen för området vid Ryggkurvan tillåter idag allmänt ändamål, dvs det går att bygga en vårdanläggning, skola eller förskola där Ryggkurvan är idag.</p> <p>Stadsbyggnadsnämnden har fattat beslut om att planläggning kan inledas med utgångspunkt i upprättat planprogram som samordnats med Översiktsplan Sundsvall 2040. Slutlig avvägning av områdets utformning bestäms i kommande detaljplan. Det finns i juni 2022 inget beslut om att inleda detaljplaneläggning.</p> <p>Med det förslag som ligger i översiktsplan Sundsvall 2040 kommer spåret endast att förändras på en kortare sträcka. Där finns en befintlig stig och området är lika flackt som i övriga delar av Ryggisspåret.</p>	Nej
	Vid MBT-ä5 försämras områdets attraktivitet vid komplettering av bostäder. Kritisk mot ökad trafik mellan Vattugatan och Höjdgatan samt påverkan på rekreationsområde.	Översiktsplanen redovisar en övergripande inriktning om komplettering av bostäder inom MBT-ä5. I en kommande detaljplanläggning behöver bland annat grönstråkens kopplingar och förväntade trafikflöden trafik mellan Höjdgatan och Vattugatan utredas.	
Nr. 47. Mona och Stefan Nilsson mfl	Betänkande ang exploatering av Getberget, enligt ÖP 2040	Kommunen bedömer att delar av området kan bebyggas. Dock kommer delar av Getberget att behöva behållas för	Nej

	<p>Rekreation</p> <p>Bebyggelse av Getberget skulle innebära ett avsevärt intrång i ett stadsnära rekreationsområde som används frekvent. Till exempel har Sundsvalls OK träningar och banor på Getberget med omnejd. Getberget har tidigare även funnits med i HittaUt, vilket fått många sundsvallsbor att upptäcka platsen.</p>	<p>natur och rekreation. Avvägningar av områdets utformning görs i detaljplaneskedet.</p>	
	<p>Fauna</p> <p>Getberget har ett rikt djur- och fågelliv med rådjur, räv, hare och en mängd fåglar, däribland den rödlistade spillkråkan.</p>	<p>Kommunen tackar för synpunkten om spillkråkan och lägger till det i texten.</p>	<p>Ja</p>
	<p>Eftersom närliggande grönområden sydost om Getberget nyligen avverkats/utsatts för betydande åverkan, blir Getberget extra viktigt som hemvist för djur och rekreationsområde för människor. Många barn från området norr om</p>	<p>Synpunkten noteras.</p>	<p>Nej</p>

	Getberget leker i skogen, bygger kojor mm.		
	<p>Buller</p> <p>Buller från snökanoner och ljudanläggning i den närliggande skidbacken är idag ett problem för flera närboende i den befintliga bebyggelsen kring Getberget.</p> <p>Befintlig blandskog på Getbergets sydvästra del skärmar till viss del av ljud från skidanläggningen.</p> <p>Avverkning av detta skogsbestånd skulle väsentligt påverka ljudbilden negativt.</p>	<p>Kommunen är medveten om bullersituationen. Om det påverkar den befintliga och/eller planerade bebyggelsen måste exploitören hantera det i kommande detaljplan och bygglov. Texten uppdateras med att ta hänsyn även till den befintliga bebyggelsen.</p>	Ja